

ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ

ΑΘΗΝΑΙ ΟΔΟΣ ΒΟΥΛΗΣ 32

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ : Α. Π. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΡΔΕΥΣΟΜΕΝ ΤΑΣ ΨΥΧΑΣ ΗΜΩΝ

Ὡς συνάγεται ἐκ τῶν ἱστορικῶν παραδόσεων καὶ μνημείων ἀπὸ τῶν παναρχαίων ἤδη προϊστορικῶν χρόνων ἐπὶ τῆς σκοτίας σκηνῆς τῶν ἀνθρωπίνων κοινωνιῶν διέλαμψαν ἀνὰ τοὺς αἰῶνας ὑψηλότερα πνεύματα φερόμενα ὀρμεμφύτως πρὸς τὴν ἔρευναν τῆς ἀληθείας καὶ τὴν ἀναζήτησιν τῶν νόμων τῆς φύσεως καὶ τῆς δημιουργίας, διὰ φιλοσοφῆσεως λαγθανούσης καὶ καλυπτομένης ὑπὸ τὸν αἰνιγματώδη πέπλον ἀλληγοριῶν περιαιπτομένων τὸ μυστηριῶδες γόητρον συμφυοῦς τῇ ἀνθρωπίνῃ φύσει θρησκευτικότητος. Μόνον αἱ λεγόμεναι ἀπόκρυφοι ἐπισημαίονται καὶ ἡ Τεκτονικὴ Φιλοσοφία διαλευκαίνουσί πως τὴν πραγματικὴν ἔννοιαν τῶν Μυστηρίων τῆς Ἀρχαιότητος. Ἄλλ' ἀτυχῶς ἡ βραδεία ἔννοια τῶν ἀρχαίων Μυστηρίων παρηρημηνύετο καὶ παρεγνωρίζετο σὺν τῷ χρόνῳ ὑπὸ νεωτέρων μυστῶν ἀμαθῶν ἢ ὑλοφρόνων καὶ οὕτως ἐξέπιπτεν ἡ πνευματικὴ ἀξία τῆς λειτουργίας τούτων, ἐσκοιάζετο ἡ λάμψις καὶ τέλος ἐσβέννυτο ὀλοσχερῶς ἡ φωτοβόλος τῶν Μυστηρίων δάς, μετὰ τὴν ἐπικράτησιν μάλιστα τῆς Νέας Θρησκείας, ἣτις δὲν παρέλιπε γὰ δημιουργήσῃ νέα Μυστήρια συμβολίζοντα καὶ θηρεύοντα τὴν ἀποκάθαρσιν τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς ἀπὸ τῶν ρύπων τῆς κληρονομικῆς κακίας καὶ τὴν μεταρτίωσιν τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος πρὸς τὸ Θεῖον.

Ἄλλ' εἰάν ἡ ἔμφυτος τῷ ἀνθρώπῳ θρησκευτικότης ἤγαγεν ἀνέκαθεν, ἀπὸ τῆς πρωτογενοῦς ἰσῶς ἀνθρωπότητος εἰς τὴν καθιέρωσιν τῶν Μυστηρίων ὑπὸ τύπον θρησκευτικῆς λατρείας, ἡ οὐχ ἦτορ ἐμφυτος τῷ ἀνθρώπῳ κοινωνικότης ἐδημιούργει βραδύτερον ἐν μέσῳ τῆς

συντεταγμένης πολιτικῆς κοινωνίας ἐνώσεις ἀνδρῶν πνευματοδοξούντων καὶ φιλανθρώπων, ἐπιδιωκούσας τὴν βελτίωσιν τοῦ ἀνθρωπίνου βίου ὑπὸ τὴν ζείδωρον σκέπην τῆς Ἐλευθερίας καὶ ἐντεῦθεν προέκλυτον κατὰ καιροὺς διάφοροι Μυστικαὶ Ἐταιρεῖαι ἀντιτιθέμεναι καὶ ἀντιτασσόμεναι εἰς τὰς πλάνας τῆς ἁμαθείας, εἰς τὰς ἀδικίας καὶ ἀνισότη-
 τας τοῦ ἐκάστοτε καὶ ἐκασταχοῦ κοινωνικοῦ ὀργανισμοῦ καὶ πρὸ πάντων εἰς τὰς αὐθαιρεσίας καὶ καταθλίψεις τῆς ἀπολυταρχίας καὶ τυραννίας. Καὶ ἰδοὺ ἐν ἐνὶ λόγῳ αἱ ἀρχικαὶ πηγαί, ἕξ ὧν δύναται νὰ θεωρηθῇ πηγάσας ὁ ἀέριος ποταμὸς τῆς Ἐλευθέρας Τεκτονικῆς, ἀρδεύων διὰ κρυσταλλωδῶν ὑδάτων τὰς ἀνθρωπίνας κοινωνίας καὶ προ-
 καλῶν ἀείποτε θαλερὰν βλάστησιν τῆς εὐγενεστερας ἰδεολογικῆς χλωρί-
 δος ἐπὶ τοῦ πετρώδους καὶ ἀκανθώδους ἐδάφους τῶν ἀνθρωπίνων
 κοινωνιῶν.

Ἡ τοιαύτη τῶν ἀνθρωπίνων κοινωνιῶν ἀρδευσις καθιερώθη καὶ ἐπιδιώκεται ὑπὸ τῆς Ἐλευθέρας Τεκτονικῆς διὰ θεσμῶν σταθερῶν καὶ ἀναλλοιώτων καὶ κατὰ μέθοδον σοφῆν, προσιδιάζουσαν καὶ προσαρμο-
 ζομένην εἰς τὴν ἀνθρωπίνην ψυχολογίαν.

Ἀποφασίσωμεν νὰ ἐγκύψωμεν βαθύτερον κατὰ τὸ ἐνεστῶς ἔτος εἰς τὴν μέθοδον ταύτην, νὰ μελετήσωμεν καὶ κατανοήσωμεν ταύτην ὅπως οὕτω δυνηθῶμεν νὰ ἀρδεύσωμεν διὰ τῶν ναμάτων τῆς Ἐλευθέρας Τεκτονικῆς τὰς ψυχὰς ἀλλήλων. Οὕτω θὰ συγκροτήσωμεν γνησίας Τεκτο-
 νικὰς Στοιὰς, καθ' ἣν ὑπόδειξιν θὰ ἐμφανίσῃ σειρὰ ἀλλεπαλλήλων μελε-
 τῶν ἀνατεθειμένη, κατὰ τὸ προδιαγεγραμμένον τοῦ Πυθαγόρου σχέδιον εἰς φιλοσοφοῦντα μύστην τῆς Ἐλευθέρας Τεκτονικῆς, τὸν γνωστὸν ἤδη τοῖς ἀναγνώσταις τοῦ Πυθαγόρου Ἀδ.: Ἀντώνιον Ἀδριανόπουλον.

Ἀλέξανδρος Π. Ἀλεξανδρόπουλος 33.

Η ΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΣΤΟΑ

Εἰς τὸ τεύχος τοῦ «Πυθαγόρου» τοῦ Νοεμβρίου 1923, ὁμιλοῦντες περὶ Βιωτικῆς, ἣτις ἀποτελεῖ τμήμα τῆς Ἐπιστήμης τῆς Ζωῆς, δηλαδή τῆς Ἐλευθεροτεκτονικῆς, διευτύσαμεν τὸν ἰσχυρισμὸν, ὅτι ἐν τῇ ἀνθρωπίνῃ κοινωνίᾳ λόγῳ τῆς ἀπ' αἰώνων ἐπικρατοῦσης συγχύσεως δὲν ὕφιστανται οἱ ὄροι ἐκεῖνοι, οἵτινες θὰ ἠδύναντο νὰ βοηθήσουν πάντα ἄνθρωπον εἰς τὴν τελειοποίησίν του καὶ τὴν ἐπίτευξιν τῆς εὐδαιμονίας του.

Καὶ ἡ προχειρότερα ὄντως ἐξέτασις τῆς καταστάσεως τῆς κοινωνίας εἶναι ἱκανὴ νὰ πείσῃ πάντα λογικὸν ἄνθρωπον, ὅτι ἡ κοινωνία ἀποτελεῖ ἀκατάλληλον περιβάλλον διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῶν ἠθικῶν καὶ πνευματικῶν ἱκανοτήτων τοῦ ἀνθρώπου, ὅστις λόγῳ τοῦ ἐπικρατοῦντος ἀτομιστικοῦ συστήματος καὶ τοῦ συνεπέα αὐτοῦ δημιουργουμένου ἀγῶνος περὶ ὑπάρξεως, εἶναι ἠναγκασμένος, ἂν θέλῃ νὰ ζήσῃ, νὰ διεξαγάγῃ ἄγχιον πόλεμον μόνος κατὰ πάντων καὶ τοιουτοτρόπως νὰ ἀφομοιωθῇ πρὸς τὸ κοινωνικὸν περιβάλλον· περιβάλλον, εἰς τὸ ὅπολον, ἐπαναλαμβάνομεν, ἐπικρατεῖ ὁ ἐγωϊσμός, ἡ ἀλαζονεία, ἡ πλεονεξία, τὸ πάθος, ἡ τυραννικὴ διάθεσις, ἡ ἐγκληματικὴ τάσις καὶ ὅλα ἐκεῖνα τὰ σωματικὰ καὶ πνευματικὰ πάθη, τὰ ὅποια καθιστῶσι τὸν ἄνθρωπον δυστυχῆ.

Ὁ ἄνθρωπος ὁμῶς ὠθεῖται ἀδιαλείπτως ὑπὸ τῶν ἐκδηλουμένων εὐγενῶν αἰσθημάτων καὶ ἰδιοτήτων τοῦ πνεύματός του καὶ συναισθάνεται τὴν ἀνάγκην νὰ προσεταιρισθῇ καὶ ἄλλους ὁμοίους του συναισθανόμενος τὴν αὐτὴν ψυχικὴν ἀνάγκην, διὰ τῆς συνεργασίας δὲ καὶ μετὰ τούτων ζητεῖ νὰ δημιουργήσῃ περιβάλλον ἐπιτρέπον τὴν ἐκδήλωσιν τῶν εὐγενῶν ἰδιοτήτων τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως καὶ στηριζόμενον εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ἠθικῶν ἀρχῶν τῆς ἀλληλεγγύης καὶ τῆς ἀγάπης, ἐν τῷ ὅποιῳ διὰ τῆς ἀλληλοδοθηείας, διὰ τῆς ἀμοιβαίας διδασκαλίας, διὰ τοῦ παραδείγματος καὶ τῆς ἀλληλεπιδράσεως, καθίσταται πλέον δυνατὴ ἡ ἠθικὴ καὶ πνευματικὴ βελτίωσις καὶ τελειοποίησις ἐκάστου. Ἡ ψυχικὴ αὕτη ἀνάγκη τοῦ ἀνθρώπου ὤθησεν ἐξελιγμένα καὶ ἰσχυρὰ πνεύματα τῆς Γῆς εἰς τὴν δημιουργίαν τῶν Μυστηρίων, μία μορφή τῶν ὁποίων εἶναι καὶ ὁ Τεκτονισμός. Ἐν τοῖς κόλποις δὲ τῶν τεκτονικῶν μυστηρίων, ἡ κοινωνία, ἣτις αὐτομάτως καταρτίζεται ὑπὸ τῶν μυστῶν, λόγῳ τῆς κοινότητος τῶν αἰσθημάτων καὶ ἀντιλήψεων καὶ τῆς ὁρμεμφύτου τάσεως

πρὸς συνεργασίαν, ἢ ὀργάνωσιν τὴν ὁποίαν οὗτοι ἐργαζόμενοι ἀπὸ κοινοῦ ἀπαρτίζουν, εἶναι ἡ **Τεκτονικὴ Στοά**.

*
*
*

Τὸ ἰσχύον Σύνταγμα τῆς Μεγάλης Ἀνατολῆς τῆς Ἑλλάδος, τὸ ψηφισθὲν τῷ 1908 θεωρεῖ τὴν ἔννοιαν τῆς τεκτ. Στοᾶς αὐτονόητον καὶ διὰ τοῦτο δὲν δίδει ὄρισμόν περὶ αὐτῆς. Τὸ προγενέστερον ἕμως Σύνταγμα, τὸ ἰσχύσαν κατά τὴν περίοδον τῆς γενομένης συγχωνεύσεως Μεγάλης Ἀνατολῆς καὶ Ὑπάτου Συμβουλίου ὁμιλεῖ περὶ «ἀδελφικῶν κέντρων», εἰς ἃ ἐνοῖ ὁ τεκτονισμὸς τοῦς μύστας αὐτοῦ, ὅπως «ἐργάζονται ἀπὸ κοινοῦ πρὸς βελτίωσιν ἑαυτῶν καὶ τοῦ πλησίον ὑπὸ πᾶσαν ἐποψίν, πνευματικὴν, ἠθικὴν καὶ ὄλικὴν».

Κατὰ τοὺς θεσμοὺς δὲ τοῦ ἀρχαίου καὶ ἀποδεδεγμένου Σκωτικοῦ Δόγματος καὶ τὰς μεταξὺ τῶν Τεκτονικῶν Δυνάμεων ὀφισταμένας συνθήκας καὶ τοὺς Κανονισμοὺς, Στοαὶ λέγονται τὰ συντεταγμένα καὶ ἀνεγνωρισμένα τεκτονικὰ σώματα ἢ ἐργαστήρια τὰ μυσθῶντα τοὺς τέκτονας εἰς τοὺς τρεῖς πρώτους ἀρχεγόνους ἢ καὶ συμβολικοὺς καλουμένους βαθμοὺς τῆς τεκτονικῆς μυσθῆσεως. Ταῦτα δὲ τὰ αὐτόνομα καὶ ἀνεξάρτητα, ὅσον ἀφορᾷ τὸν ἐσωτερικὸν ὀργανισμόν, σώματα καλοῦνται γενικῶς δι' ὅλα τὰ τεκτονικὰ δόγματα «Στοαὶ τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου» ἀσχετῶς τοῦ ἰδιαιτέρου διακριτικοῦ ὀνόματος αὐτῶν, διὰ λόγους, οὓς θὰ ἀναπτύξωμεν, ὅταν πραγματευθῶμεν περὶ τῆς καταγωγῆς καὶ τῆς ἱστορίας τῶν τεκτονικῶν μυστηρίων.

Ἐκ τοῦ περιεχομένου ἐν τοῖς συμβολικοῖς βαθμοῖς τοῦ τεκτονισμοῦ λαμβάνει τὸ ὄνομα καὶ τὸ περιεχόν, δηλαδὴ ἡ αἴθουσα, ἐν τῇ ὁποίᾳ συνεδριάζουν οἱ τέκτονας, διακοσμουμένη, καθ' ὃν τρόπον περιγράφουν τὰ τυπικά. Τὸ σύνολον δὲ τῶν συμβολικῶν Στοῶν καὶ τῶν ἀνηκόντων εἰς αὐτὰς τεκτόνων καλεῖται συμβολικὸς ἢ κυανοῦς τεκτονισμὸς.

Κατὰ τὸν ἀδ. Ragon ὁ συμβολικὸς ἢ ἀρχέγονος τεκτονισμὸς ἀποτελεῖ διδασκαλίαν τῆς φυσικῆς θρησκείας καὶ τῆς θείας ἠθικῆς, ἥτις ἐξ αὐτῆς ἀπορρέει. Οἱ δὲ τρεῖς βαθμοί, ἐξ ὧν ἀπαρτίζεται, εἶναι πρωτό-τύπως προγενέστεροι τῶν γνωστῶν θρησκειῶν.

*
*
*

Ἡ τεκτονικὴ Στοά ἀπαρτίζεται ἀπὸ ὀργανωμένον σύνολον τεκτόνων, οἵτινες ἀποτελοῦσι περιβάλλον ἐντὸς τοῦ ὁποίου κινουῦνται διάχυτοι αἱ τεκτονικαὶ ἀρχαὶ καὶ παραδόσεις. Ἐν τῷ περιβάλλοντι

τούτω δικτηρεῖται ἀπόλυτος τάξις καὶ ἁρμονία, τόσον εἰς τὰς σχέσεις τῶν ἀποτελούντων τοῦτο μελῶν, ὅσον καὶ κατὰ τὰς ἐργασίας καὶ συζητήσεις αὐτῶν.

Τὸ περιβάλλον τοῦτο πρέπει ν' ἀποπνέῃ ὄλας τὰς ἀρετάς, εἰς διάθεσιν, εἰς αἰσθημα καὶ εἰς ὄρασιν, αἵτινες πρέπει νὰ κοσμοῦν τὸν τέκτονα. Ἐν τῇ τεκτονικῇ Στοᾷ ὁ ἄνθρωπος πρέπει πρὸ παντὸς νὰ αἰσθάνεται ἑαυτὸν ἐλεύθερον ὑπὸ πᾶσαν ἔποψιν. Ὅριον εἰς τὴν ἐλευθερίαν αὐτοῦ τὴν ἀπόλυτον εἰς σκέψεις, εἰς πεποιθήσεις, εἰς ἰδέας, εἰς ἐκφρασιν δὲν θέτει ἢ ὁ σεβασμὸς τῆς ἐλευθερίας τῶν ἄλλων.

Ὁ τέκτων ἐν τῇ Στοᾷ του αἰσθάνεται ἑαυτὸν ἐν τῇ φύσει του, ἀπηλλαγμένον ὄλων τῶν κοινωνικῶν προλήψεων καὶ δεισιδαιμονιῶν. Κυριαρχοῦσα ἐν ἑαυτῷ ἰδέα εἶναι μόνον ἡ ἰδέα τοῦ ἀδελφικοῦ συνδέσμου, ὅστις συνδέει αὐτὸν μετὰ τῶν λοιπῶν τεκτόνων, μεθ' ὧν ἀποτελεῖ κοινωνίαν, καὶ ὁ σεβασμὸς, τὸν ὁποῖον τρέφει πρὸς τὸ πρόσωπον παντὸς ἀνθρώπου.

Ὁ τέκτων ἐν τῇ Στοᾷ του αἰσθάνεται ἑαυτὸν ἴσον πρὸς πάντα ἄλλον ἀδελφόν, οἰαδήποτε καὶ ἂν εἶναι ἡ πνευματικὴ καὶ κοινωνικὴ αὐτοῦ κατάστασις, περιβεβλημένον μὲ τὰ αὐτὰ δικαιώματα καὶ τὰ αὐτὰ καθήκοντα, καὶ πρὸς ὄλους φέρεται μετὰ τῆς αὐτῆς ἀδελφικῆς ἀγάπης καὶ ἀδρότητος καὶ μετὰ τοῦ αὐτοῦ σεβασμοῦ. Ὑπακούει εἰς τοὺς τεκτονικοὺς νόμους καὶ εἰς τοὺς ἱεραρχικῶς ἀνωτέρους του.

Ἐν τῇ ἐλευθεροτεκτονικῇ Στοᾷ λοιπὸν βασιλεύει ἓνας ἄλλος κόσμος ἰδεῶν ἀντίθετος ἐκείνου, ὅστις κυριαρχεῖ εἰς τὴν βέβηλον κοινωνίαν. Ἐδῶ πλέον δὲν βασιλεύουν τὰ πάθη, ὁ ἀνταγωνισμὸς, τὸ μῖσος, ἡ φιλαρχία ἢ ἐπιβολὴ τοῦ ἐνὸς ἐπὶ τοῦ ἄλλου, ἡ ἀπάτη, τὰ προνόμια τῆς γεννήσεως καὶ τοῦ πλοῦτου, ἀλλὰ μόνον ἡ ἀδελφικὴ ἀγάπη, ἡ ἀλληλεγγύη καὶ ἡ ἀναγνώρισις τῆς ἐλευθερίας καὶ τῶν δικαιωμάτων ἐκάστου. Ἐκαστος δὲ βοηθεῖται ὑπὸ πάντων τῶν ἄλλων ὅπως εὐημερήσῃ, ὅπως τελειοποιηθῇ καὶ ἀποκτήσῃ τὸ μέγιστον τοῦ ἀγαθοῦ ὑπὸ πᾶσαν ἔποψιν. Ὅπως ἡ Στοᾷ ἀποτελεῖ κοινωνίαν, ἐν τῇ ὁποῖα ὁ ἄνθρωπος δύναται νὰ ζῇ, ἔστω καὶ ἐν περιορισμένῳ διαστήματι χρόνου, μίαν τελείαν καὶ καθαρῶς πνευματικὴν ζωὴν. Ἐξάιρεται ἐκ τῶν ἐξεζητημένων παρὰ φύσιν καὶ μωρῶν συνθηκῶν τῆς βεβήλου κοινωνίας καὶ ζῇ ὡς πνεῦμα ἐλεύθερον νὰ ἐκδηλώσῃ ὄλας τὰς ψυχικὰς του ιδιότητας. Προπαρασκευάζεται οὕτως εἰπεῖν καὶ ἀσκεῖται νὰ ζήσῃ τὴν ζωὴν τοῦ πνεύματος— βασιλέως(!) καὶ διὰ τοῦτο αἱ τεκτονικαὶ Στοαὶ ἀποτελοῦν τὰ μόνα ἐργαστήρια τῆς βασιλικῆς τέχνης.

(1) Παρβλ. Πυθαγόρας, 1923 ταβχος στ' «Ἡ βασιλικὴ τέχνη».

Οὕτω λοιπὸν ἡ Στοὰ εἶναι ὁ μόνος τόπος, εἰς τὸν ὁποῖον ἐξωρ-
σθησαν αἱ ἀρεταὶ ἐκ τῆς ἀνθρωπότητος, παρὰ τῆ ὁποῖα ἔπρεπε νὰ ἐπι-
κρατῶσιν, ἐὰν ᾔθελον οἱ ἀνθρώποι νὰ δικαιολογῶσι τὴν ιδιότητα αὐτῶν
ὡς λογικῶν ὄντων. Ἡ Στοὰ ἀποτελεῖ ὄχσιν, ἐν τῇ ὁποῖα ἡ φιλία ἐνοί-
τοὺς ἀνθρώπους ἐπὶ θάσεων, αἵτινες μόναι εἶναι ἀποδεκταί, ἵνα διατη-
ρῆται σεβαστὴ ἡ ἀξία ἐκάστου καὶ ἐφαρμόζεται ἡ ἰσότης καὶ ἡ καλὴ
θέλησις, ἐν ᾧ εἰς τὴν βέβηλον κοινωνίαν ἐπικρατεῖ ἡ ἔρημος τῆς
διχονοίας καὶ τῆς πάλης.

Ἡ τεκτονικὴ Στοὰ διὰ τοῦ περιβάλλοντος, τὸ ὁποῖον δημιουργεῖ,
κἀμνει τοὺς τέκτονας λεληθότως νὰ τελειοποιῶν ἑαυτοὺς διανοητικῶς
καὶ ἠθικῶς καὶ νὰ πραγματοποιῶσιν τὴν γόνιμον ἐνότητα καὶ ἰσορροπίας
τῶν σχέσεων καὶ τῶν αἰσθημάτων αὐτῶν, ὑψούμενοι ὑπεράνω τῆς καθ'
ἡμέραν κοινωνικῆς πάλης, ἀπὸ τὴν ὁποῖαν ἢ ἐν τῇ Στοᾷ ζωὴ ἀναπαύει
τὸ πνεῦμα. Μεγεθύνει τὰ ἄτομα κεντρίζουσα ταῦτα, ὅπως καταστῶσιν
ἰσχυρά, ἀγαθότερα, φιλαλήθη καὶ δίκαια. Ἡ ἐν τῇ Στοᾷ ἀναστροφὴ
τελειοποιεῖ ἀτελευτήτως τὰς διαφορωτέρας ἰδιοσυγκρασίας.

Προσέτι ἐν τῇ τεκτονικῇ Στοᾷ, ἥτις εὐρύθμως λειτουργοῦσα ἀπο-
τελεῖ μίαν ἀληθῶς πρακτικὴν ἀκαδημίαν, δύνανται νὰ θεραπεύωνται αἱ
ἀναρτίμητοι ἐλλείψεις, τὰς ὁποίας παρουσιάζει ἡ δημοσία, ἡ κοινω-
νικὴ καὶ ἡ οἰκογενειακὴ ἐκπαίδευσις. Πρὸ παντὸς ὁ τέκτων μαν-
θάνει πρακτικῶς ἐν τῇ Στοᾷ τοῦ νὰ ὁμιλῇ, καὶ νὰ ὁμιλῇ κατὰ τρό-
πον ἀβρὸν καὶ μὴ θίγοντα τοὺς ἄλλους, νὰ συμπεριφέρηται πρὸς
πάντας εὐγενῶς καὶ μετὰ σεβασμοῦ καὶ νὰ πολιτεύηται κατὰ τρόπον μὴ
προσβάλλοντα τὸν νόμον καὶ τὰ δικαιώματα τῶν ἄλλων. Παρέχει μάλι-
στα ἢ ἐν τῇ Στοᾷ ἀπρωκτωμένη μὲν ἄρρωστις καὶ τοῦτο τὸ πλεονέκτημα,
ὅτι ὁ διδάσκων ὡς ὁμιλῶν πρὸς ἐνηλίκους δύνανται νὰ ἐκφράζηται μετὰ
μεγαλειτέρας ἐλευθερίας, οἱ δὲ διδασκόμενοι ὡς παρουσιάζοντες ἰσχυρο-
τέραν σκέψιν καὶ κρίσιν εἶναι ὠριμώτεροι πρὸς μάθησιν καὶ ἠθικὴν ἀνα-
μὲν ἄρρωσιν.

Μὲ μίαν λέξιν, ἐν ᾧ ἡ κοινωνία μωρῶνει ἀνίστως τὴν διάνοιαν ἐπὶ
βλάβῃ τοῦ αἰσθημάτος καὶ ἐν ᾧ ἡ κοινωνικὴ ζωὴ παραμορφῶνει τὸν ἠθι-
κὸν ἀνθρώπον κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον, τὸ περιβάλλον τῆς τεκτονι-
κῆς Στοᾶς καὶ αἱ ἰδέαι τὰς ἐποίας ἐμπνέει, ἀνασυνθέτουν τὸ ἄτομον, τὸ
βοηθοῦν εἰς τὴν ἁρμονικὴν του ἀνάπτυξιν, τὸ ἀνυψῶνουν, τὸ στηρίζουν,
τοῦ ἐμπνέουν τὴν πρὸς ἑαυτὸ πεποιθήσιν καὶ τὸ θάρρος καὶ τοῦ ἐπι-
τρέπουν ν' ἀναδημιουργῆται τρόπον τινὰ κατὰ τὴν ἀληθινὴν του φύσιν
καὶ νὰ καλλιεργῆ τὸν χαρακτήρα του. Ὑπερασπίζουσι τὸν ἀνθρώπον
συγχρόνως ἐναντίον τοῦ ἰδίου ἑαυτοῦ του, τοῦτέστι κατὰ τῆς ἰδίας αὐτοῦ

ἐκτροχιάσεως καὶ τὸν βοηθοῦν οὕτως εἰς τὸ νὰ πραγματοποιῆ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ εὐδαιμονίαν.

Κατὰ τὰς ἐργασίας καὶ συζητήσεις τῆς Στοᾶς αἱ τεκτονικαὶ ἀρχαί, αἵτινες ἀποτελοῦν τὸ ἄκρον ἄωτον τῆς ἀνθρωπίνης ἠθικῆς, ἠθικῆς ἥτις ἔχει ἄμεσον πρακτικὴν ἐφαρμογὴν εἰς τὸν ἀτομικόν, κοινωνικόν καὶ πολιτικὸν βίον τῶν ἀτόμων, καθὼς καὶ εἰς τὴν ζωὴν τῶν ομάδων καὶ τῶν λαῶν, αἱ τεκτονικαὶ ἀρχαί, λέγομεν, συζητοῦνται, ἀναλύονται καὶ ἐφαρμόζονται πρακτικῶς εἰς τὰς σχέσεις μεταξὺ τῶν ἀδελφῶν καὶ εἰς τὴν λειτουργίαν τῆς Στοᾶς ὡς συνόλου. Προκύπτει ὡς ἐκ τούτου εἰς ἕκαστον μία γόνιμος ἀτομικὴ ζύμωσις ἐσκεμμένη καὶ ἐπὶ ἐδραίων δάσεων στηριζομένη, κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ Τέκτων ἀναγκάζεται νὰ φέρῃ εἰς ἀντι-παράστασιν τὰς ἰδίας αὐτοῦ γνώμας καὶ τὸν ἀτομικὸν αὐτοῦ τρόπον τοῦ σκέπτεσθαι, τοῦ δρᾶν, τοῦ πολιτεύεσθαι καὶ τοῦ ζῆν ἐν γένει, αὐτὸν τὸν ἀτομικὸν του χαρακτήρα καὶ νὰ τὰ τροποποιῆ ἐκάστοτε συμφώνως πρὸς τὰς νέας ἀντιλήψεις, τὰς ὁποίας συλλαμβάνει. Οὕτω δὲ μετὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς Στοᾶς του ἐπιστρέφει εἰς τὸν καθ' ἡμέραν βίον ἃν οὐχὶ μεταμορφωμένος, τοῦλάχιστον, καλύτερον πληροφορημένος, βελτιωμένος, τελειοποιημένος εἰς κᾶτι.

Ἡ ἀτομικὴ αὕτη ζύμωσις τοῦ τέκτονος ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τοῦ περιβάλλοντος φθάνει μέχρι τοιοῦτου σημείου, ὥστε ἀπὸ ἓνα ὁπαδὸν τῆς σχολῆς τοῦ Σαρκῶ θὰ ἠδύνατο νὰ ἐκληφθῆ ὡς ὑποβολή. Δὲν πρόκειται ὅμως περὶ ὑποβολῆς καὶ ἀπόδειξις τούτου εἶναι, ὅτι δὲν ὑφίστανται αὐτὴν πάντες καὶ ἐν ἴσῳ μέτρῳ. Ἄλλως τε ἡ ὑποβολή, δηλαδή ἡ ἐπιβολὴ τῆς θελήσεως καὶ τῶν ἀντιλήψεων τοῦ ἑνὸς πρὸς τὸν ἄλλον, ἀντικεῖται πρὸς τὴν ἀρχὴν τῆς ἐλευθερίας τῆς συνειδήσεως, ἥτις ἀποτελεῖ θεμελιῶδες δόγμα τοῦ τεκτονισμοῦ. Ἡ ἐπίδρασις αὕτη ἀποτελεῖ ἀπλῶς μίαν ψυχικὴν ἐπικοινωνίαν τοῦ ἀτόμου πρὸς σύνολον, εἰς τὸ ὁποῖον ἐπικρατοῦν ὠρισμένοι ἰδέαι καὶ συνθήκαι, διὰ τῆς ὁποίας τὸ ἄτομον ὑφίσταται μίαν μεταμόρφωσιν, ἀφομοιούμενον βαθμιαίως πρὸς τὸ περιβάλλον, τοῦ ὁποῦ δέχεται τὴν ἐπιρροήν. Διὰ νὰ συντελεθῆ ἕμως τοῦτο, πρέπει καὶ τὸ σύνολον νὰ εἶναι ὁμογενὲς καὶ σύμφωνον πρὸς τὸν σκοπὸν του καὶ ὁ δεχόμενος τὴν ἐπίδρασιν νὰ ἔχῃ τὴν προδιάθεσιν νὰ δεχθῆ ταύτην καὶ νὰ τὴν καταστήσῃ γόνιμον εἰς ἀποτελέσματα.

Διὰ ταῦτα δὲν συντελεῖται εἰς κάθε τεκτονικὸν περιβάλλον ἡ μεταμόρφωσις αὕτη τῶν ψυχῶν καὶ δὲν δύναται πᾶς τις ν' ἀφομοιώσῃ πρὸς ἑαυτὸν τὰς τεκτονικὰς ἀρχὰς καὶ ἰδέας καὶ τὸ σύστημα τοῦ σκέπτεσθαι καὶ δρᾶν, ἀλλὰ μόνον ἐκεῖνοι, ὧν ὁ χαρακτήρ εἶναι δεκτικὸς τούτων, ἐκεῖνοι, οἵτινες εἶναι ἐλεύθεροι καὶ χρηστοθήεις, τῶν ὁποίων αἱ σκέψεις

και τὸ αἶσθημα δὲν δεσμεύονται ἀπὸ τὰς κοινωνικὰς ἢ ἄλλας προλήψεις, ἢ ἀπὸ πάθη καὶ κακίας. Τούτου ἕνεκα, ἵνα ἡ ἐπίδρασις τοῦ περιβάλλοντος τῆς Στοᾶς εἶναι ἀποτελεσματικὴ, πρέπει μετὰ μεγίστης προσοχῆς καὶ κατόπιν βαθείας μελέτης τοῦ χαρακτήρος των νὰ γίνεται ἡ ἐκλογή τῶν νέων μελῶν αὐτῆς. Τούτου δὲ μὴ γινομένου, προστίθενται εἰς τὸ περιβάλλον τῆς Στοᾶς νέα στοιχεῖα ἀνομοιογενῆ καὶ τὸ περιβάλλον τοῦτο πλέον βαθμιαίως χάνει τὸν χαρακτήρα του καὶ ἀδυνατεῖ νὰ ἐκπληρώσῃ τὸν προορισμὸν του.

* *

Ἐξ ὧν ἐξεθέσαμεν, προκύπτει καὶ τοῦτο ἀκόμη ὡς πόρισμα. Ὅτι ἡ ἐργασία τῆς βελτιώσεως τῶν ἀτόμων κατ' οὐδένα ἄλλον τρόπον εἶναι δυνατὴ, εἰμὴ μόνον ἐν Ἐλευθεροτεκτονικῇ Στοᾷ. Οἱ τέκτονες διὰ νομοθετημάτων, τῶν ὁποίων δύνανται νὰ γίνωσιν εἰσηγηταί, δύνανται νὰ βελτιώσωσι τοὺς ὄρους τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς, ὥστε τὸ κοινωνικὸν σύνολον βαθμιαίως ν' ἀνυψῶνται καὶ τοῦτο εἶναι ἔργον των. Δὲν εἶναι ὁμοίως δυνατὸν νὰ ἐπιδράσωσιν εἰς τὰ άτομα καὶ νὰ τὰ ὠθήσωσι πρὸς τελειοποίησιν των ἔξω τῆς τεκτονικῆς Στοᾶς. Διότι μόνον ἐκεῖ ὑπάρχει περιβάλλον δυνάμενον νὰ ἐπιδράσῃ εἰς τὸ άτομον καὶ μόνον ἐν Στοᾷ δύναται ἡ ἐπίδρασις αὕτη νὰ συντελήται συστηματικῶς καὶ ἀδιαλείπτως. Ἐν ᾧ ἔξω ταύτης οἱ ἄλλοι οὗτοι ἐλλείπουσι.

Κατ' ἀκολουθίαν, ἂν ἡ ἀναμόρφωσις τῆς κοινωνίας εἶναι δυνατὴ, αὕτη θὰ συντελεσθῇ μόνον διὰ τῆς ἐπεκιάσεως τῶν συνδεόντων τοὺς τέκτονας δεσμῶν καὶ τῆς τεκτονικῆς μυσέως ὧν τὸ δυνατὸν περισσοτέρων μελῶν τῆς κοινωνίας, ἐφ' ἀπάσης, εἰ δυνατόν, τῆς ἀνθρωπότητος.

Ἄντ. Γ. Ἀδριανόπουλος 31.

ΑΙ ΘΕΟΣΟΦΙΚΑΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΙ

Μετὰ τὴν δημοσιεύσασιν ἐν τῇ προηγουμένῃ τεύχει μελέτην τοῦ ἀδ. Γρηγορίου Νότα περὶ Θεσοφίας καὶ Θεοσοφικῆς Ἑταιρείας ἐν σχέσει μάλιστα πρὸς τὸν Τεκτονισμὸν ἐκρίθη εὐλογον καὶ σκόπιμον πρὸς ἐντελεστέραν γνῶσιν τῶν Θεοσοφικῶν διδασκαλιῶν νὰ δημοσιευθῇ ἐνταῦθα τὸ περὶ τούτων σχετικὸν τμήμα διμίας γενομένης τὴν 25 παρελθόντος μηνὸς Ἰανουαρίου ἐν τῇ Στοᾷ «Πυθαγόρας» ὑπὸ τοῦ ἀδ. Γ. Ι. Χαρίτου γραμματέως καὶ ἱδρυτοῦ τῆς ἐν Ἀθήναις ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ ἀδ. Β. Κριμπᾶ ἀριστυτάτου Θεοσοφικῆς Στοᾶς «Πλάτων» τῆς Θεοσοφικῆς Ἑταιρείας τῆς Γαλλίας.

.....
 Θεοσοφία, ὡς ἐξ αὐτῆς τῆς ἑλληνικῆς λέξεως καταδείκνυται, εἶναι ἡ γνῶσις τῆς θείας Σοφίας συνωνύμου σχεδὸν τῆς ἀποκρύφου Ἐπιστήμης.

Ὀλίγον μετὰ Χριστόν, οἱ νεοπλατωνικοὶ μετεχειρίσθησαν τὸν ὄρον τοῦτον, ὅστις ἔκτοτε, ἀλληλοδιαδόχως ἐπαναφαίνεται εἰς ἀπάσας τὰς φιλοσοφικὰς σχολὰς.

Τοῦ πεδίου τῆς δράσεως τῆς Θεοσοφικῆς Ἑταιρίας εὕρισκομένου, κατ' ἀρχάς, ἐν Ἀμερικῇ καὶ Εὐρώπῃ, φυσικὸν ἦτο νὰ ἐρανοισθῇ ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς Σκέψεως τὴν λέξιν ἣτις ἐξέθετε τὰς ἰδέας τῆς ἀρχαιότητος.

Ἡ θεοσοφία, ἡ θεία αὕτη σοφία, εἶναι ἡ σοφία, ἣτις πηγάζει ἐκ τῆς μελέτης τῆς ἐξελίξεως τῆς ζωῆς καὶ τῆς μορφῆς.

Διὰ τὴν ἀποκτῆσθαι τὴν ταύτην πρέπει νὰ μελετήσῃ τοὺς μεγάλους νόμους τῆς φύσεως, οὓς αὐτὸς οὗτος ὁ Θεὸς ἐθέσπισε διὰ νὰ κανονίσῃ τὴν ἐξέλιξιν τοῦ σύμπαντος καὶ τοῦ ἀνθρώπου,

Ἡ Σοφία αὕτη δὲν εἶναι τι νέον, καθόσον ἡ σπουδὴ τῶν μυστηρίων τῆς φύσεως παρεκπονήθη ἀπ' ἀμνημονεῦτων χρόνων καὶ ὑπὸ ἐρευνητῶν κατεχόντων τὰ ἀπαιτούμενα προσόντα.

Οἱ ἐρευνῆται οὗτοι, οἱ διδάσκαλοι τῆς Σοφίας, ὡς ἀποκαλοῦνται, εἶναι ἀνθρώπινα ψυχὰ αἵτινες κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἐξελίξεως ἀνῆλθον ἐκ τοῦ ἀνθρωπίνου σταδίου εἰς τὸ ἀμέσως ἀνώτερον τὸ τοῦ «μύστου».

Ἐψυόμενος εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο ὁ ἄνθρωπος ἀποκτᾷ τὴν γνῶσιν διὰ τῶν ἰδίων ἐρευνῶν καὶ τῆς πείρας αὐτοῦ.

Αἱ μέχρι σήμερον κτηθεῖσαι γνώσεις, ὑπὸ μιᾶς ἀδιακόπου σειρᾶς μυστῶν, ἀποτελοῦσι τὴν θεοσοφίαν, τὴν ἀρχαίαν σοφίαν, τὴν ἀπόκρυφον ἐπιστήμην.

Ἡ θεοσοφία θεωρεῖ καὶ τὸν Πυθαγόραν ὡς ἓνα τῶν διδασκάλων ἐκείνων.

Ἡ θεοσοφία, ὡς διαμορφοῦται σήμερον, παραδέχεται τὴν ὑπαρξιν Θεοῦ. Ὁ Θεὸς κατ' αὐτὴν εἶναι παντοῦ. Εἰς πάσας τὰς μορφάς, εἰς πάντα τὰ σχήματα. Πᾶσα σκέψις, πᾶσα συνείδησις, εἶναι πάντοτε Αὐτός. Καθόσον εἶναι ὁ Ὄν, ὁ Μοναδικός, ἡ Παγκόσμιος Ζωή. Εὕρισκτα ἐν ἡμῖν ἢ ἐκτὸς ἡμῶν. Ἐκδηλοῦται διὰ τῆς ἀγάπης, τῆς θελή-

σεως, τῆς ἀντιλήψεως. Καίτοι δὲν εἶναι δυνατὸν ν' ἀκούσωμεν, νὰ ἴδωμεν, νὰ ψεύσωμεν τὸν Θεόν, ἐν τούτοις τὸν ἀντιλαμβανόμεθα πάντες ὅταν ἐπιθυμῶμεν ν' ἀντιληφθῶμεν αὐτόν.

«Εἶναι πλησιέστερον ἐμοῦ ἀπὸ τὴν πνοήν μου, ἀπὸ τὰς χεῖράς μου, ἀπὸ τοὺς πόδας μου» λέγει ὁ Tennyson.

Παραδέχεται ὡσαύτως ἡ θεοσοφία, ὅτι ὁ ἄνθρωπος εἶναι ἀθάνατος καὶ αἰώνιος ὅπως αὐτὸς οὗτος ὁ Θεός.

«Δὲν ἐγεννήθη, δὲν γνωρίζει τὸν θάνατον, δὲν θὰ παύσῃ νὰ ὑφίσταται».

«Χωρὶς ἀρχήν, χωρὶς τέλος, αἰώνιος, ἡ ψυχὴ δὲν θνήσκει ὅταν θνήσκη τὸ σῶμα».

Ἄναγράφει τὸ Ἄσμα τῶν Μακαρίων, ἡ Bhagavad-Gita τῶν Ἰνδῶν.

Ἡ δόξα κοὶ ἡ λαμπρότης τοῦ μέλλοντός του εἶναι ἀπεριόριστοι. Εἶναι εἰς μέλλον Θεός ὅστις θ' ἀνέλθῃ εἰς τοὺς οὐρανοὺς.

Τὸ φυσικὸν τοῦ ἀνθρώπου σῶμα δὲν εἶναι παρὰ εἰς τῶν φορέων τοῦ «ἐγώ». Δὲν εἶναι παρὰ ἡ ἀπαλλαγὴ αὐτοῦ ἀπὸ τὸ φυσικὸν περιβλημά του. Δὲν εἶναι παρὰ ἡ ἀποβολὴ μιᾶς παλαιᾶς ἐνδυμασίας πρὸς περιβολὴν μιᾶς ἄλλης.

Παραδέχεται ἐπίσης ὅτι θεῖος νόμος ἀπολύτου δικαιοσύνης κυβερνᾷ τὸν κόσμον κατὰ τοιοῦτον τρόπον, ὥστε ἕκαστος τῶν ἀνθρώπων εἶναι ὁ πραγματικὸς κριτὴς τοῦ ἑαυτοῦ του, ὁ δικαστὴς τῆς ἰδίας ζωῆς του, ἐπιφυλάσσων αὐτῷ δόξαν ἢ σκότος, ἀνταμοιβὴν ἢ τιμωρίαν.

Ἡ θεοσοφία ἐρεῖδεται ἐπὶ τριῶν θεμελιωδῶν νόμων :

Τοῦ νόμου τῆς ἀδελφότητος.

Τοῦ νόμου τῆς σχέσεως τοῦ αἰτίου καὶ τοῦ αἰτιατοῦ, καὶ

Τοῦ νόμου τῆς μετενσαρκώσεως.

Καὶ προτίθεμαι ν' ἀπασχολήσω ὑμᾶς περὶ τὴν λεπτομερῆ ἐρμηνείαν τῶν τριῶν τούτων νόμων ἀπαιτοῦσαν ἄλλως τε σειρὰς ὁμίλιων.

Καὶ πρῶτον. Ἡ ἀδελφότης, ἣν πρὸ παντὸς πρεσβεύει ἡ θεοσοφία στηρίζεται ἐπ' αὐτῶν τούτων τῶν νόμων τῆς φύσεως. Κατὰ τοὺς νόμους τούτους, πάντες οἱ ἄνθρωποι ἔχουσι κοινήν ἀρχήν καὶ κοινὸν τέλος. Ὁ Οὐράνιος Πατὴρ εἶναι ὁ κοινὸς πάντων Πατὴρ. Πάντες οἱ ἄνθρωποι εἶναι ἀδελφοὶ καὶ μέλη τῆς αὐτῆς μεγάλης οἰκογενείας.

Ἐὰν ἄλλως τε μία ὑφίσταται ζωὴ, μία ὑφίσταται συνείδησις· ἐὰν ὁ Θεός εἶναι ἐν πάσαις ταῖς μορφαῖς, ἐν πᾶσι τοῖς σχήμασι, πᾶσαι αἱ μορφαί, πάντα τὰ σχήματα εἶναι στενῶς συνδεδεμένα τὰ μὲν πρὸς τὰ δέ.

Τοιοῦτον, κατ' ἀνάγκην, συμπέρασμα θὰ ἐξαχθῇ ἐκ τῆς πανταχοῦ

υπάρξεως τοῦ Θεοῦ, ἡ ἀλληλεγγύη ἀποτελεῖ αὐτὴν ταύτην τὴν βάσιν τῆς ἠθικῆς. Πάντα πρέπει νὰ ζήσωσιν ἐν τῷ κόσμῳ ὅπου ἡ ζωὴ πάντα τοῦ ἐκδηλοῦται.

Δὲν δυνάμεθα νὰ θίξωμεν ἕνα τῶν ἀδελφῶν μας χωρὶς νὰ θίξωμεν ἡμᾶς αὐτούς, ὡς ἐὰν εἶναι δυνατόν νὰ πίνωμεν δηλητήριο χωρὶς νὰ κυκλοφορήσῃ τοῦτο ἐν τῷ αἵματι, ἐν τοῖς ἱστοῖς καὶ τέλος ἐν ὀλοκλήρῳ τῷ σώματι.

Κατὰ παρεμφερῆ τρόπον πᾶσα κακὴ σκέψις ἢ πράξις ἐνός, ἔχει ἀποτελέσματα ἐφ' ὀλοκλήρου τῆς ἀδελφότητος.

Δεύτερον. Ὁ νόμος τῆς σχέσεως τοῦ αἰτίου καὶ τοῦ ἀποτελέσματος, ὁ γνωστός ὡς νόμος τοῦ Karma, θεωρεῖται ὡς τὸ μεγαλύτερον δῶρον ὅπερ ἔδωκεν ἡ Ἄσια εἰς τὴν Εὐρώπην.

Εἶναι ὁ πλέον δυσνόητος καὶ σύνθετος νόμος τῆς θεοσοφίας, ἀλληλένδετος μετὰ τοῦ νόμου τῆς μετενσαρκώσεως.

Ἐν τούτοις εἰκονίζεται θαυμασίως οὗτος διὰ δύο τετραστίχων :

«Τὴν κατοικίαν ἐνός κτήνους ἐδάεισεν ὁ Θεὸς εἰς τὸν ἄνθρωπον,

» καὶ ἠρώτησεν ὁ ἄνθρωπος ; Εἶμαι ὀφειλέτης σου ;

» Ὅχι, ἀπήντησεν, ὁ Κύριος, ὄχι ἀκόμη, ἀλλ' ἐπίστρεψον τὴν κατοικίαν καθαρὰν,

» καὶ θὰ σοὶ δανείσω ἄλλην καλυτέραν !» καὶ

« Ὅποιος ἄλλοτε σὰν δοῦλος βασανίσθηκε, πρίγκηψ δύναται νὰ ξαναγίρῃ,

» διὰ τὴν γλυκύτητα τοῦ χαρακτῆρός του, καὶ τὰ προτερήματά του,

» καὶ ὅποιος ἦτο βασιλεὺς, ρακένδυτος νὰ περιπλανᾶται,

» διὰ πράξεις ποῦ ἐξέτέλεσεν ἢ εἶχε παραλείψει».

Κατὰ τὸν νόμον τοῦτον ὅ,τι ὁ ἄνθρωπος σπεῖρει ἐκεῖνο καὶ θερίζει. Οὕτω πᾶν αἰτιατὸν εἶναι ἀποτέλεσμα προῦπάξαντος αἰτίου καὶ πᾶσα αἰτία κατ' ἀνάγκην θὰ ἔχη ἐν τῷ μέλλοντι σχετικὸν ἀποτέλεσμα.

Τρίτον. Τὸ δόγμα τοῦ νόμου τῆς μετενσαρκώσεως, ἀπαραιτήτου διὰ τὴν ἐπὶ τὰ βελτίω ἐξέλιξιν τοῦ ἀνθρώπου καταδεικνύεται ἐν τῇ ἀκολούθῳ θαυμασίᾳ παραβολῇ τοῦ Berry Benson.

«Ἐν πολλῇ σμικρῇ ἡλικίᾳ παιδίον τι ἐστάλη εἰς τὸ σχολεῖον. Πᾶν ὅ,τι ἐγνώριζε προήρχετο ἐκ τῆς θηλῆς τῆς μητρὸς αὐτοῦ. Ὁ διδάσκαλός του (ὅστις ἦτο ὁ Θεὸς) τὸ κατέταξεν εἰς τὴν κατωτέραν τάξιν καὶ τῷ παρέδωκε τὰ πρὸς ἐκμάθησιν μαθήματα. Δὲν θὰ φονεύσῃ. Δὲν θὰ τυραννήσῃ. Δὲν θὰ κλέψῃ. Ὁ μαθητὴς δὲν ἐφόνευσεν, ἀλλ' ὑπῆρξε σκληρὸς πρὸς πάντας καὶ ἔκλεψε.

Περὶ τὴν ἐσπέραν (ὅταν ἡ κόμη τοῦ ἦτο πολιά καὶ ἐπῆλθε τὸ σκότος) ὁ διδάσκαλός του (ὅστις ἦτο ὁ Θεός) τῷ εἶπεν· «ἔμαθες νὰ μὴ φωνεύης, ἀλλὰ δὲν ἔμαθες τὰ λοιπὰ μαθήματα. Νὰ ἐπανέλθῃς καὶ αὐριον».

Ἐπανῆλθε τὴν ἐπομένην πρωΐαν τὸ παιδίον ἐκ νέου. Καὶ ὁ διδάσκαλός του (ὅστις ἦτο ὁ Θεός) τὸν κατέταξεν εἰς ἀνωτέραν τάξιν καὶ τῷ παρέδωκε τὰ πρὸς ἐκμάθησιν μαθήματα.

Οὐδέποτε θὰ εἶσαι σκληρὸς πρὸς οἰουδήποτε τῶν ὄντων. Δὲν θὰ κλέψῃς. Δὲν θ' ἀπατήσῃς. Καὶ ὁ μαθητὴς πρὸς οὐδένα ὑπῆρξε σκληρός, ἀλλ' ἔκλεψε καὶ ἐψεύσθη. Περὶ τὴν ἐσπέραν (ὅταν ἡ κόμη τοῦ ἦτο πολιά καὶ ἐπῆλθε τὸ σκότος) ὁ διδάσκαλός του, (ὅστις ἦτο ὁ Θεός) τῷ εἶπεν· «ἔμαθες τὴν εὐσπλαγίαν, ἀλλὰ δὲν ἔμαθες τὰ λοιπὰ μαθήματα, νὰ ἐπανέλθῃς καὶ αὐριον».

Καὶ ἐκ νέου νῆν ἐπομένην πρωΐαν ἐπανῆλθε παιδίον. Καὶ ὁ διδάσκαλός του (ὅστις ἦτο ὁ Θεός) τὸν κατέταξεν εἰς ἔτι ἀνωτέραν τάξιν καὶ τῷ παρέδωκε τὰ πρὸς ἐκμάθησιν μαθήματα. Δὲν θὰ κλέψῃς. Δὲν θ' ἀπατήσῃς. Δὲν θὰ ἐπιθυμήσῃς τι.

Καὶ ὁ μαθητὴς, τῇ ἀληθείᾳ, δὲν ἔκλεψεν, ἀλλ' ἠπάτησε καὶ ἔσχεν ἐπιθυμίας. Οὕτως ὥστε περὶ τὴν ἐσπέραν (ὅταν ἡ κόμη τοῦ ἦτο πολιά καὶ ἐπῆλθε τὸ σκότος) ὁ διδάσκαλός του (ὅστις ἦτο ὁ Θεός) τῷ εἶπεν· «ἔμαθες νὰ μὴ κλέπτῃς, ἀλλὰ τὰ λοιπὰ μαθήματα δὲν τὰ ἔμαθες ποσῶς. Τέκνον μου νὰ ἐπανέλθῃς καὶ αὐριον».

Ἡ θεωρία τῆς μετενσαρκώσεως εἶναι λογική. Ἄνευ αὐτῆς ἡ ζωὴ θὰ ἦτο ἐν ἄλυτον πρόβλημα. Χάρις εἰς αὐτὴν φῶς ἐπιχέεται ἐπὶ τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς καὶ καθιστᾷ ἀντιληπτὴν τὴν ἀρχὴν τὴν ἐξέλιξιν καὶ τὸν σκοπὸν.

Αὕτη εἶναι ἐπιστημονικῶς ἀναγκαία λύουσα τὰ πλεῖστα τῶν μεγάλων προβλημάτων τῆς ἐξελίξεως πρὸ τῶν ὁποίων ἡ σύγχρονος ἐπιστήμη ἴσταται ἄφωνος.

Εἶναι ὡσαύτως, ὡς προεῖπον, ἠθικῶς ἀναγκαία διὰ τὴν ἐπὶ τὰ βελτίω ἐξέλιξιν ἡμῶν.

Καὶ θ' ἀπευθύνωσι βεβαίως τινὲς ἐξ ὑμῶν τὴν ἐρώτησιν. Διατί δὲν ἐνθυμούμεθα τὰς προηγουμένας ἐνσαρκώσεις ὑμῶν; Εἰς τούτους ἀπαντῶ ὅτι θὰ ἐνθυμηθῶμεν ταύτας ὅταν, τελείως ἐξαγνιζόμενοι, συναντηθῶμεν μετὰ τοῦ, κατὰ τοὺς ἀποκρυφιστάς, φύλακος τοῦ κατωφλίου τ. ἔ. ὅταν ἀνέυρωμεν ἐν ἡμῖν τὸ πραγματικὸν «ἐγώ» μας, οὕτινος σήμερον δὲν εἴμεθα παρὰ μόνον μία πτωχὴ καὶ ἐφήμερος τροσσοπικότης.

Δὲν διατηροῦμεν σήμερον τὴν ἀνάμνησιν· διατηροῦμεν ὁμως τὴν

πειραν καὶ τὸν χαρακτήρα οὓς ἀπεκτήσαμεν καὶ διμορφώσαμεν κατὰ τὰς προηγουμένας ἐνσαρκώσεις ἡμῶν.

Ἡ θεοσοφία τὰς ὑπ' αὐτῆς πρεσβευόμενας ἀληθείας παρουσιάζει, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὰς θρησκείας, ὡς ἀντικείμενα ἐρεύνης καὶ μελέτης καὶ οὐχὶ ὡς ἄρθρα πίστεως. Δὲν εἶναι αὐτὴ καθ' ἑαυτὴν μία θρησκεία. Εἶναι διὰ τὰς θρησκείας ὅ,τι ἦσαν δι' αὐτὰς ποτε αἱ ἀρχαῖαι φιλοσοφίαι. Δὲν ἀντιλέγει πρὸς αὐτάς, τὰς ἐρμηνεύει. Ἀπορρίπτει, ὡς, κατ' ἀνάγκην, ἀνάξιον τοῦ Θεοῦ, ὡς ἀντιτιθέμενον τῷ Θεῷ, πᾶν ὅ,τι ἡ μία ἢ ἡ ἄλλη θρησκεία δύναται νὰ περικλείωσι περιττὸν καὶ παράλογον. Ἀλλὰ πᾶν ὅ,τι ἐν τῷ συνόλῳ αὐτῶν ἢ ἐν μιᾷ ἐκάστη ἐξ αὐτῶν εὐρίσκει λογικόν, τὸ παραλαμβάνει, τὸ ἐξηγεῖ, τὸ ἐρμηνεύει, συγκεντρῶνουσα τὰς ἰδίας ἐκάστη θρησκεία ἀληθείας εἰς ἓν ἁρμονικὸν σύνολον.

Θεωρεῖ ὅτι ἅπασαι αἱ θρησκείαι, ὅσονδήποτε διαφοροὶ καὶ ἄν φαίνονται, εἶναι ἐκφράσεις τῶν αὐτῶν ἀληθειῶν ὑπὸ διαφοροὺς ὅμως ἀπόψεις ἀντικυζόμεναι.

Ὁ Θεὸς εἶναι τὸ κέντρον καὶ ἐξ οἴουδήποτε σημείου τῆς περιφερείας δυνάμεθα πρὸς αὐτὸν νὰ βαδίσωμεν. Ἐν τῇ πορείᾳ ταύτῃ ἕκαστος ἐξ ἡμῶν δύναται ν' ἀκολουθήσῃ ἀναλόγως τῆς ἀφετηρίας του διαφοροῦ τῆς τοῦ γείτονός του ὁδὸν πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ τελικοῦ σκοποῦ.

Τοῦτ' αὐτὸ συμβαίνει μὲ τὰς διαφοροὺς θρησκείας. Πᾶσαι εἶναι ὁδοὶ ἄγουσαι πρὸς τὸν Θεόν.

Ἡ θεοσοφία ὅμως οὕσα ἐν τ' αὐτῷ πειραματικῇ φιλοσοφίᾳ, καθιστᾷ γνωστὰ εἰς τοὺς ὁπαδοὺς αὐτῆς τὰ μέσα δι' ὧν θὰ δυνηθῶσιν αὐτοὶ οὗτοι πειραματιζόμενοι νὰ ἐλέγξωσι καὶ νὰ βεβαιωθῶσι περὶ τῆς ἀληθείας καὶ τῶν ὑπ' αὐτῆς παρουσιαζομένων δοξασιῶν.

Ἡ θεοσοφία οὐδαμῶς ἀντιλέγει πρὸς τὴν Ἐπιστήμην. Τοῦναντίον μάλιστα. Δὲν ὑπάρχει καλύτερος προπαιδευτὴς πρὸς κατανόησιν τῆς θεοσοφίας ἀπὸ τὴν σύγχρονον ἐπιστήμην.

Ἡ Ἐπιστήμη, ὡς γνωστόν, πραγματεύεται περὶ τῶν γεγονότων. Ταξινομεῖ ταῦτα καὶ ἀρύεται ἐξ αὐτῶν τοὺς νόμους. Ἡ θεοσοφία πραγματεύεται περὶ τῶν αὐτῶν γεγονότων, μολονότι δὲ δύναται νὰ ταξινομήσῃ ταῦτα διαφορῶς, τὰ συμπεράσματα αὐτῆς ἐν τῷ συνόλῳ αὐτῶν εἶναι τ' αὐτά.

Ὅταν διαφέρωσι, δὲν προέρχεται τοῦτο διότι ἡ θεοσοφία θέτει ἐν ἀμφιβόλῳ τὰ ὑπὸ τῶν σοφῶν πραγματευόμενα γεγονότα, ἀλλ' ἀπλῶς διότι, πρωτοῦ συμπεράνη, λαμβάνει ὑπ' ὄψιν καὶ πρόσθετα γεγονότα ἅτινα ἡ σύγχρονος ἐπιστήμη ἢ ἀφίνει κατὰ μέρος ἢ δὲν ἔχει ἀκόμη μελετήσει.

Ἐφόσον λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν τὰ αὐτὰ γεγονότα, δὲν ὑπάρχει παρὰ μία ἐπιστήμη. Ἐκεῖνο δὲ ὅπερ εἶναι ἀναντιρρήτως ἐπιστημονικόν, εἶναι καὶ θεοσοφικόν. Ὅμοίως ἐκεῖνο ὅπερ εἶναι πράγματι θεοσοφικόν, εἶναι ἐξ ὀλοκλήρου ἐν ἀρμονίᾳ μετ' ὅλων τῶν γεγονότων καὶ κατ' ἀκολουθίαν ἐπιστημονικόν εἰς τὸν ἀνώτατον ὅμως βαθμόν.

Ἡ θεοσοφικὴ ἐπιστήμη θεωρεῖ τὸ Σύμπαν ὡς ἐκδήλωσιν τῆς σκέψεως εἰς ἀπάσας τὰς καταστάσεις τῆς ὕλης.

Ἡ ἀπόκρυφος ἐπιστήμη βεβαιοῖ τὴν ὑπαρξίν καταστάσεων τῆς ὕλης πολὺ λεπτοτέραν τοῦ αἰθέρος τῆς συγχρόνου ἐπιστήμης.

Αἱ διάφοροι καταστάσεις τῆς ὕλης ὑπεισέρχονται αἱ μὲν εἰς τὰς δὲ καὶ ἀποτελοῦσι τὸ ἀπέραντον Σύμπαν, ὅπερ οἷτως εἶναι ὕλικόν καὶ δύναται νὰ παρατηρηθῇ, νὰ μελετηθῇ, νὰ ἐννοηθῇ.

Οἱ μύσται ὅμως, αἱ αἰσθήσεις τῶν ὁποίων δὲν περιορίζονται εἰς τὰς ἡμετέρας πέντε, κατέχουσι καὶ ἐτέρας πλέον λεπτὰς καὶ πλέον εὐαισθητοὺς καὶ δύναται νὰ μελετῶσι τὰ φαινόμενα λεπτοτέρων ὑλῶν καὶ ν' ἀνευρίσκωσιν ἀγνώστους νόμους.

Αἱ μέχρι τοῦδε παρατηρήσεις αὐτῶν δυνατὸν νὰ μὴ γίνωνται ἀποδεκταὶ ὡς ἀληθεῖς, δύναται ὅμως νὰ θεωρῶνται ὡς ὑποθέσεις μὴ ἐλεγχθεῖσαι, ἄξιαι ὅμως μελετῶν καὶ πειραμάτων.

Ἡ θεοσοφία μένει ἀδιάφορος ὅσον ἀφορᾷ τὸ εἶδος τῆς πολιτείας εἴτε μοναρχία ἀπόλυτος εἴνε τοῦτο, εἴτε δημοκρατία. Ἀναγνωρίζει πᾶν πολίτευμα ὅπερ προασπίζει τὰς λαϊκὰς ἐλευθερίας καὶ συντελεῖ εἰς τὴν ὅσον ἔνεστι μείζονα πρόοδον, εὐημερίαν καὶ εὐδαιμονίαν τοῦ λαοῦ.

Οὕτως ἡ θεοσοφία, ἐν τῇ θρησκείᾳ δίδει τὴν βάσιν αὐτῆς τῆς θρησκείας καὶ τῆς ἠθικῆς. Ἐν τῇ φιλοσοφίᾳ δίδει μίαν λύσιν εἰς τὰ αἰνίγματα τῆς ζωῆς, ἅτινα ἀπασχολοῦσι τὴν ἀνθρωπότητα. Ἐν τῇ ἐπιστήμῃ ἀνοίγει νέας ὁδοὺς δι' ὧν θὰ ἐπιτευχθῶσι νέα ἀνακαλύψεις. Καθιστᾷ εὐνόητον τὸν σκοπὸν τῆς ζωῆς, ἐρμηνεύει τὰς ἀνισότητας τῶν τάξεων, μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων καὶ ἐν τῇ κοινωνίᾳ. Δίδει ἡμῖν τὰς μεγάλας ἀρχάς, ἃς δέον ν' ἀκολουθῶμεν. Παρουσιάζει τὰ μεγαλειώδη ἰδανικὰ δι' ὧν ἡ ἀνθρωπότης θ' ἀνυψωθῇ ὑπεράνω τῆς ἀθλιότητος, τοῦ πόνου καὶ τῶν σφαλμάτων, καθόσον τὰ σφάλματα, ἡ πενία, ἡ θλίψις, ἡ δυστυχία εἶναι καρποὶ τῆς ἀγνοίας καὶ ἡ ἀγνοία εἶναι ἡ αἰτία τοῦ κακοῦ.

Εἰς τὴν θεοσοφίαν ἀνήκει ἡ θεοσοφικὴ ἑταιρεία.

ΤΟ ΠΝΕΥΜΑ ΠΡΟΫΠΗΡΞΕ ΤΗΣ ΎΛΗΣ;

Ἐκ μέρους ἁδ.: τέκτονος διαμενοντός ἐν Ἀνατ.: Θεσσαλονίκης ἐξητήθη ἡ γνώμη τοῦ ἁδ.: Σπ. Νάγου ἐπὶ τοῦ θέματος «ἂν τὸ πνεῦμα προϋπῆρξε τῆς ὕλης ἢ εἶναι ἀποτέλεσμα τῆς ἐξελίξεως τῶν οὐσιῶν τῆς φύσεως». Ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου ὁ ἁδ.: Νάγος κατήρτισε περισπούδαστον ἀπάντησιν, περιλαμβάνουσαν βαθυτάτας φιλοσοφικὰς ἰδέας. Τὴν ἀπάντησιν ταύτην ἐκρίναμεν ἀξιῶν εὐρείας δημοσιότητος καὶ διὰ τοῦτο σπεύδομεν νὰ παραθέσωμεν ὧδε ταύτην ὡς χρηστὴν ἀφετηρίαν περαιτέρω μελετῶν καὶ ἐν γένει ἀσκήσεως τοῦ πνεύματος εἰς τὸ φιλοσοφικῶς σκέπτεσθαι.

Ἀγαπητέ μοι Ἀδ. . .

Τὸ ἐρώτημα, ἂν προϋπῆρξε τὸ πνεῦμα τῆς οὐσίας τῆς φύσεως καὶ ἂν προϋπῆρξε τῆς ὕλικῆς γῆϊνης φύσεως ἀποτελεῖ δύο διάφορα θέματα, ἅτινα πρέπει νὰ τεθοῦν, διότι γενικῶς μὲ τὸ ἐρώτημα ἂν προϋπῆρξε τὸ πνεῦμα τῆς ὕλης, δὲν εἶναι δυνατόν νὰ δοθῇ σαφῆς ἀπάντησις· χωρίζω ἐπομένως τὸ ἐρώτημά σου εἰς δύο τοιαῦτα καὶ θὰ σοῦ ἀπαντήσω δι' ἕν ἕκαστον.

Α΄.) Προϋπῆρξε τὸ πνεῦμα τῆς παγκοσμίου οὐσίας τῆς διαμορφωθείσης εἰς κόσμους, ἢ τοῦτο εἶναι ἀποτέλεσμα τῆς οὐσίας ταύτης;

Ὅταν λέγωμεν πνεῦμα πρέπει νὰ ἐννοῶμεν ἄτι τι τὸ ὁποῖον νὰ ἔχῃ ἀντικειμενικὴν ὑπόστασιν, ἄτι τι τὸ ὁποῖον νὰ ἔχῃ ἐνεργείας καὶ φαινόμενα δυνάμενα νὰ ὑποπίπτωσιν εἰς πάσας τὰς ὑγιεῖς ἀντιλήψεις τῶν ἐνεργουσῶν φυσιολογικῶς διανοιῶν, διότι μέτρον νοήσεως τῶν γεγονότων τῆς οὐσίας τῆς φύσεως εἶναι ἡ διανόησις τῶν ἀνθρωπίνων ὄντων ἐν τῷ περιβάλλοντι ἡμῶν, ἐν εὐρυτέρῳ δὲ περιβάλλοντι διανοήσεις τελειοτέρων ὄντων ἄλλων κόσμων τελειοτέρων τοῦ ἡμετέρου πλανήτου.

Μέτρον λοιπὸν πρὸς διάγνωσιν τῶν ἀληθειῶν τῆς φύσεως, τῶν μορφῶν αὐτῆς καὶ τῶν ἐνεργειῶν τῶν μορφῶν εἶναι ἡ ἡμετέρα διανόησις· ἐπομένως αἱ σχέσεις τῆς διανοήσεως ἡμῶν πρὸς τὰ φαινόμενα τῆς οὐσίας τῆς φύσεως εἶναι πρόδηλος ἀπόδειξις, ὅτι ἡ διάνοια εἶναι οὐσιαστικόν τι καὶ ἀντικειμενικῶς ὑπάρχον.

Ὡσαύτως ἂν ἡ διάνοια εἴη λειτουργία ἢ ἐνεργεία τοῦ πνεύματος, τὸ πνεῦμα δὲν δύναται παρὰ νὰ εἶναι οὐσιαστικόν τι καὶ νὰ ἔχῃ ἀπο-

λύτους σχέσεις πρὸς τὴν καθ' ὅλου οὐσίαν τῆς φύσεως. Διὰ τὰ ἔχη τῶν σχέσεων πρὸς τὴν καθ' ὅλου οὐσίαν τῆς φύσεως καὶ τὰ εἶναι τι ἀντικειμενικῶς ὑπάρχον, δὲν δύναται παρὰ τὰ εἶναι τοῦτο μέρος τῆς καθ' ὅλου οὐσίας τῆς φύσεως. Πρέπει δὲ τὰ ἐννοήσωμεν καλῶς ὅτι οὐδὲν δύναται τὰ νοηθῆ ὡς ὑπάρχον ἔξω τῆς οὐσίας τῆς φύσεως, ἔξω τῆς ἀποτελεῖται πᾶν τὸ ὑπάρχον, διότι ἄλλως δὲν θὰ ἦτο ἀντικειμενικῶς ἐρευνητέον ὑπὸ τῆς διανοήσεως.

Ὁ τοιοῦτος συλλογισμὸς ἀποκλείει τὴν προὑπαρξιν τοῦ πνεύματος πρὸ τῆς ὑπάρξεως τῆς οὐσίας τῆς φύσεως, διότι ἐὰν προὑπῆρχε τὸ πνεῦμα, τοῦτο θὰ εἶχε μὴ οὐσιαστικὴν φύσιν καὶ ἀντικειμενικῶς ὑπάρχουσαν καὶ ὡς ἐκ τούτου αἱ ἐνέργειαι αὐτοῦ δὲν θὰ εἶχον σχέσιν πρὸς τὰ φαινόμενα τῆς οὐσίας τῆς φύσεως. Ἐὰν πάλιν ἡ οὐσία τῆς φύσεως ἦτο παράγωγος τοῦ προὑπάρχοντος αὐτῆς πνεύματος, τότε τὰ πρῶτα φαινόμενα τῆς οργανώσεως αὐτῆς ἔπρεπε νὰ εἶναι πνευματικά, διότι ἡ παράγωγος οὐσία δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ ἀποξενωθῆ τῶν ιδιοτήτων τοῦ πνεύματος, τὸ τοιοῦτον ὁμῶς δὲν δύναται νὰ διαπιστωθῆ ἐκ τῆς παρατηρήσεως, ἀντιθέτως διαπιστοῦται, ὅτι τὰ φαινόμενα τοῦ πνεύματος εἶναι μεταγενεστέρα ἐκδηλώσεις τῆς ἐξελιχθείσης διὰ τῆς οργανώσεώς της οὐσίας τῆς φύσεως· ἐπομένως τὸ πνεῦμα εἶναι συνισταμένη ἐκδηλώσεις ἐκδηλωθειῶν δυνάμεων ἐκ τῆς οὐσίας τῆς φύσεως.

Ἐὰν πάλιν προὑπῆρχε τῆς οὐσίας τῆς φύσεως τὸ πνεῦμα καὶ εἶναι κατὰ ἄσχετον πρὸς αὐτὴν τότε τὰ φαινόμενα αὐτοῦ δὲν θὰ ἐλάμβανον ἀντικειμενικὴν ὑπόστασιν διὰ τῶν ἐξ αὐτῆς σχηματισθέντων ὀργάνων. Οὐδεμίαν οὐδαμοῦ ἔχομεν ἀντικειμενικὴν ἐκδηλώσιν τοῦ πνεύματος ἔξω τῆς μορφικῆς οργανώσεως τῆς φύσεως. Ἐὰν τὸ πνεῦμα προὑπῆρχε τῆς οὐσίας τῆς φύσεως καὶ ἀνέπτυξε πρὸς αὐτὴν σχέσεις, ἵνα μέσῳ ταύτης ἐκδηλώσῃ τὰ φαινόμενα αὐτοῦ, τότε μεταξὺ αὐτοῦ καὶ αὐτῆς πρέπει νὰ ὑπάρχῃ τι ἄλλο ὅπερ νὰ χρησιμεύῃ ὡς ἐνωτικὸς δεσμὸς· ἡ τοιαύτη ὑπόθεσις ἀποκλείεται διότι ἡ ὑπαρξίς συνδετικῆς τινος μεταξὺ τοῦ πνεύματος καὶ τῆς οὐσίας τῆς φύσεως ἀναγκαίως θὰ ἐδημιούργει τὴν σκέψιν ὅτι ἡ σύνδεσις τούτου πρὸς τὸ πνεῦμα καὶ πρὸς τὴν οὐσίαν θὰ ἐπετυγχάνετο δι' ἐτέρου τινὸς καὶ ἐκεῖνου δι' ἄλλου.

Κατὰ τὴν σκέψιν ταύτην θὰ ἐφθάνομεν εἰς ἄπειρον μεγέθυνσιν ἀριθμοῦ ὑπαρχόντων αἰτιῶν τοῦ σύμπαντος κόσμου. Ἡ σκέψις αὕτη εἶναι ἄτοπος. Τὸ πνεῦμα κατ' ἀκολουθίαν δὲν δύναται παρὰ τὰ εἶναι ἀποτελεσματὸν τῆς οὐσίας τῆς φύσεως καὶ νὰ συνιστᾶται ἡ ἀτομικότης αὐτοῦ κατόπιν ἐκδηλώσεων λαθανουσῶν πρότερον δυνάμεων αὐτῆς. Τώρα πῶς συνιστᾶται ἡ ἀτομικότης τοῦ πνεύματος εἶναι ζήτημα ἢ

κατανόησις τοῦ ὁποίου προαπατεῖ πλήρη καὶ σαφῆ ἔννοιαν τί εἶναι οὐσία τῆς φύσεως καὶ πῶς αὕτη ἐξελίσσεται ἐν τῷ ἀπείρῳ χρόνῳ ἵνα φθάσῃ εἰς τὸ σημεῖον τῆς συστάσεως τῆς ἀτομικῆς ψυχῆς.

Β'.) Προὔπηρξε τὸ πνεῦμα τῆς ὀργανώσεως τῆς γηϊνῆς φύσεως;

Ἐὰν λάβωμεν ὑπ' ὄψιν ὅτι ἡ Γῆ εἶναι σῶμα οὐράνιον οὐτινος ἢ διάπλασις καὶ διαμόρφωσις εἶναι μεταγενεστέρα ἄλλων σωμάτων τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἐὰν τὸ πνεῦμα εἶναι ἀποτελεσμα τῆς οὐσίας τῶν κόσμων ἦν καὶ θεὸν ἀπεκάλεσαν οἱ ἀρχαῖοι μύσται διαστείλαντες τὴν ἔννοιαν αὐτοῦ ἀπὸ τὴν ἔννοιαν τοῦ πνευματικοῦ θεοῦ, ἀποτελέσματος τοῦ πρώτου τοιοῦτου, τότε ἀναγκαίως θ' ἀχθῶμεν εἰς σαφῆ σκέψιν, ὅτι πρὸ τῆς διαμορφώσεως τῆς γῆς ὑπῆρχεν ἐν τῷ τελειοτέρῳ τῆς γῆς κόσμῳ πνεῦμα καὶ ἐλειτούργει ἐν τῷ περιβάλλοντι αὐτοῦ. Τὸ τοιοῦτον πνεῦμα ἀναμφισβητήτως ἅμα τῇ ἐκδηλώσει τοῦ πνεύματος τῆς γῆς ἐβοήθησε τοῦτο διὰ μέσου σχέσεων ἢ νόμων τοῦ γηϊνοῦ πλανήτου πρὸς τοὺς οὐρανίους κόσμους. Ἡ ἀλληλεγγύη ἢ ἀναπτυσσομένη ἐκ τῶν σχέσεων τῶν φυσικῶν κόσμων τοῦ ἀπείρου ἀναμφισβητήτως ἐπεκτείνεται καὶ εἰς τὰς σχέσεις τοῦ καθ' ὅλου πνεύματος τῶν κόσμων. Τὸ τοιοῦτον ἀντελήφθησαν καὶ διετύπωσαν τὰ ἀρχαῖα μυστήρια, δυστυχῶς ὅμως αἱ ἔννοιαι αὗται παραληφθεῖσαι ὑπὸ τῶν ἀμνητῶν ἀνθρώπων καὶ μὴ κατανοηθεῖσαι ὑπὸ τούτων καλῶς, ἐχρησίμευσαν εἰς αὐτοὺς ὡς βάσεις δημιουργίας πίστεως, ἥτις ὑπεδούλωσε τὴν ἀπόλυτον ἐλευθερίαν τῆς διανοήσεως.

Συμπέρασμα. Τὸ πνεῦμα εἶναι ἀποτελεσμα τῆς οὐσίας τῆς φύσεως ἐν συνεχείᾳ παραγόμενον ἐξ αὐτῆς. Τὸ τοιοῦτον πνεῦμα ἀκολουθοῦν τῆς μητρὸς αὐτοῦ τὴν ἀέναον μεταμόρφωσιν καὶ ἐξέλξιν, αἶε καὶ τοῦτο μεταμορφοῦται καὶ ἐξελίσσεται καθιστάμενον ὡς ἡ μήτηρ αὐτοῦ αἰώνιον.

Πρὸ τῆς διαπλάσεως καὶ διαμορφώσεως τῆς γῆς ὑπῆρχεν ἐν ἐνεργείᾳ πνεῦμα εἰς ἄλλους κόσμους, διότι ἡ σύστασις τοῦ πνεύματος εἶναι σκοπὸς τῆς καθολικῆς οὐσίας τοῦ ἀπείρου.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 10 Δεκεμβρίου 1924.

Μετὰ πολλῆς ἀγάπης
Σπ. Νάγος 31.:

ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑ--ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ

Ἡ φιλανθρωπία καὶ ἡ φιλοξενία ὑπῆρξαν ἀνάκαθεν προσιδιάζουσαι τῇ Ἑλληνικῇ ψυχῇ ἀρεταί, ὡς συνάγεται ἐξ ἱστορικῶν γεγονότων καὶ ὡς τεκμαίρεται ἔτι ἐκ παραδόσεων μυθολογικῶν.

Ἡ Ἑλληνικὴ γλῶσσα μάλιστα, ἐξ ἧς ἡ παγκόσμιος Ἐπιστήμη ἐρανίζεται τοὺς ὄρους τῶν ὑψηλοτέρων ἐννοιῶν, ὑπῆρξε καὶ κατὰ τοῦτο προνομιούχος ὅτι αὕτη τὸ πρῶτον διεμόρφωσε λέξεις δηλούσας τὴν ἐννοίαν αἰσθήματος συμπαθείας καὶ στοργῆς πρὸς τοὺς δεομένους περιθάλψεως ἀνθρώπους καὶ ἐν γένει ἀγάπης πρὸς τὸν ἄνθρωπον, ἤδη ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ Ἡροδότου καὶ τοῦ Ὀμήρου ἔτι, ὡς μ' ἐβεβαίον ἄλλοτε ποτε ἐν Παρισίοις βαθὺς ἐρευνητῆς τῶν κοινωνικῶν φαινομένων καὶ γνώστης τῆς ἱστορίας τοῦ Πολιτισμοῦ, ὁ ἀείμνηστος φιλέλληνας Max Nordaou, ὅστις ἐν φιλικῇ συνδιαλέξει εὐθύς μετὰ τοὺς Βαλκανικοὺς πολέμους μοὶ ἐξέφρασε τὴν σοφὴν γνώμην ὅτι οἱ Ἕλληνες δὲν πρέπει νὰ ἀσχάλλωσιν ἐὰν δὲν ἀνέκτησαν διὰ τῆς νίκης ὅσα ἐδικαιοῦντο νὰ ἀνακτήσωσιν, ἀλλ' ὀφείλουσι πρὸς ἐπικράτησιν τῶν ἐθνικῶν αὐτῶν δικαίων νὰ ἐντείνωσι πᾶσαν προσπάθειαν πρὸς ἀνάπτυξιν Ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ καὶ πρὸς ἐκδήλωσιν ἔμπρακτον τῶν συμφυῶν τῇ Ἑλληνικῇ ψυχῇ ἀρετῶν καὶ μάλιστα τῆς πατροπαράδοτου Φιλανθρωπίας, ἵνα οὕτως ἐφελκύσωσι τὰς γενικάς συμπαθείας καὶ τὴν γενικὴν ἀναγνώρισιν τῆς ἐκπολιτιστικῆς αὐτῶν δυνάμεως.

Ἡ τοιαύτη ἐθνικὴ τῶν Ἑλλήνων ἀρετὴ ἐνισχύθη ἀφόδρα διὰ τῆς Χριστιανικῆς Πίστεως καὶ μάλιστα κατὰ τὸν τέταρτον αἰῶνα διὰ τῆς χρυσορρήμονος διδασκαλίας τῶν μεγάλων Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας, οὕτως ὥστε ἡ φιλανθρωπία ἐν γένει ἀνήχθη εἰς θεσμὸν ἰθρυσκευτικὸν καὶ μέλημα τῆς Πολιτείας κατὰ τὴν περίοδον τῆς Βυζαντικῆς Αὐτοκρατορίας, προσλαβοῦσα μεγίστην ἐπέκτασιν ἐν πολυσχιδεῖ ἐφαρμογῇ.⁽¹⁾

Ἄλλ' ἡ οὕτως ἐνισχυμένη καὶ πολυτρόπως ἀσκουμένη κατὰ τοὺς

1) Ὅρα ἐμπεριστατωμένην μελέτην Κ. Ἀμάντου «Ἡ Ἑλληνικὴ Φιλανθρωπία κατὰ τοὺς μεσαιωνικοὺς χρόνους» εἰς Περιοδικὸν «Ἀθηνᾶ» τομ. ΔΕ' σελ. 131 καὶ τὴν αὐτόθι ἀναφερομένην βιβλιογραφίαν, ὡς καὶ τὴν ἐν τέλει μνημονευομένην σχετικὴν μελέτην περὶ ἀρχαιοτέρων Φιλανθρωπικῶν ἰδρυμάτων ὑπὸ Καρολίδου εἰς Ἡμερολόγιον Ἑθνικῶν Καταστημάτων Κωνσταντινουπόλεως ἔτους 1909.

Βυζαντινούς χρόνους φιλανθρωπία πρὸς τὴν συνήθη ἀνθρωπίνην δυστυχίαν, τὴν ἀπορρέουσαν ἐκ τῶν ὄρων τοῦ ἐπικρατήσαντος ὀργανισμοῦ τῶν ἀνθρωπίνων κοινωνιῶν, ἐπεξετείνετο καὶ διετρανοῦτο ὡς ὑπερτέρα τις ἐθνικὴ ἀνάγκη ἐξ ἀφορμῆς τῶν τραγικῶν δεινοπαθημάτων, αἵτινα κατὰ περιόδους ὑφίσταντο, ἐξ ἀγρίων ἐπιδρομῶν πολεμίων καὶ κατακτητῶν, οἱ κάτοικοι διαφόρων ἑλληνικῶν χωρῶν, οἵτινες πολλάκις ἠναγκάζοντο νὰ ἐκπατρίζωνται, ζητοῦντες ἄσυλον εἰς ἄλλην γῆν ἑλληνικὴν ἢ καὶ ξένην· ἐντεῦθεν δὲ αἱ τοιαῦται μαρτυρικαὶ δοκιμασίαι, ὡς ἡ μοῖρα ἐπέκλωθεν ἀείποτε εἰς τὸ Ἑλληνικὸν λόγῳ τῆς περιβλέπτου γεωγραφικῆς θέσεως τῆς χώρας, ἐδημιούργησαν ἰδίως ἐπὶ τῆς Βυζαντινῆς ἐποχῆς ὡς ἐθνικὴν παράδοσιν δονοῦσαν εἰς τὰ μυχαιάτα τὴν ἐθνικὴν ψυχὴν τὸ μέγα πρόβλημα τῆς περιθάψεως *Προσφύγων*!

Ἡ ἰδιότης τοῦ Πρόσφυγος συμβολίζει τὴν ἐσχάτην ἀνθρωπίνην δυστυχίαν τοῦ ἐκβιαζομένου οὕτως ἢ ἄλλως νὰ καταλίπη τὴν πατρίδα γῆν, τὸν οἶκον καὶ τὴν ἐστίαν αὐτοῦ σὺν τῇ ἀπωλείᾳ ἐν ὄλῳ ἢ ἐν μέρει τοῦ πλούτου, πάντως δὲ τοῦ βιοποριστικοῦ ἔργου αὐτοῦ καὶ ἐνίοτε κατόπιν σφαγιασμοῦ καὶ ἐξοντώσεως ἐνίων ἢ καὶ πάντων τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας αὐτοῦ. Οὕτως ἡ ἰδιότης τοῦ Πρόσφυγος συγκεντροῖ ἐν τῷ αὐτῷ προσώπῳ πάσας περιόδους τῆς ἰδιότητος ἐκείνας τῆς ἀνθρωπίνης δυστυχίας, ὡς τοσοῦτον εὐγλώττως περιγράφει ἡ γνωστὴ περικοπὴ ἢ ἀναγιγνωσκομένη κατὰ τὴν Κυρίακην τῶν ἀπόκρως ἐκ τοῦ κατὰ Ματθαῖον Εὐαγγελίου, περὶ ἧς μοι ἔλεγέ ποτε λόγιος ἱεράρχης καὶ ἐμὸς φίλος, ὁ ἀείμνηστος Ἀρχιεπίσκοπος Κεφαλληνίας Γεράσιμος Δόρριζας, ὅτι συνοψίζει τὴν ὅλην Διδασκαλίαν τῆς Χριστιανικῆς Θρησκείας, ὡς καθορίζουσα τοὺς κυριωτάτους ὄρους τοὺς ὀδηγοῦντας τὸν ἄνθρωπον ὅπως κατὰ τὴν εὐαγγελικὴν ρῆσιν κληρονομήσῃ «τὴν βασιλείαν τὴν ἡτοιμασμένην ἀπὸ καταβολῆς κόσμου» καὶ ἐξαίρουσα τὴν ἀρετὴν τῆς φιλανθρωπίας διὰ τῆς ἀκολούθου ὑποδειγματικῆς αἰτιολογίας «...ἐπέινασα γὰρ καὶ ἐδώκατέ μοι φαγεῖν· ἐδίψασα καὶ ἐποτίσατέ με· ξένος ἦμην καὶ συνηγάγετέ με· γυμνὸς καὶ περιεβάλετέ με· ἠσθένησα καὶ ἐπεσκέψασθέ με· ἐν φυλακῇ ἦμην καὶ ἦλθετε πρὸς με».

Ἀλλά, ὑπὲρ τὰς τοιαύτας ποικίλας ἐκδηλώσεις τῆς ἀνθρωπίνης δυστυχίας, τῆς προκαλουμένης ἐξ ἀτυχοῦς συγκυρίας τυχαίων γεγονότων ἢ καὶ πολλάκις ἐξ ἰδίας ὑπαιτιότητος τοῦ πάσχοντος, ὑπάρχει καὶ ἐτέρα ἰδιότης παρακολουθοῦσα τὴν ἔννοιαν τοῦ Πρόσφυγος καὶ ἀναγομένη εἰς τὴν αἰτίαν τῆς ἐπελθούσης συμφορᾶς καὶ δεινοπαθείας, ἣν οὐ μόνον δὲν προεκλήθη ἐξ ἰδίας ὑπαιτιότητος, ἀλλ' ἔτι μᾶλλον ἀπέρρευσεν

ἐξ ἀφορμῶν εὐγενῶν, ἐκ δεδηλωμένου φρονήματος καὶ ἐξ αἰσθήματος τῶν δεινοπαθούντων.

Ἡ τοιαύτη ιδιότης προσιδιάζει, ὡς εἰκός, εἰς τοὺς καλουμένους Πολιτικούς Πρόσφυγας, οἵτινες κατὰ καιροὺς διώκονται ἢ φυγαδεύονται ἐκ τῆς ἰδίας Πατρίδος, ὡς ὀπαδοὶ εὐγενῶν ἰδεῶν, ὡς πρόμαχοι τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς δικαιοσύνης. Οἱ Ἕλληνες Πρόσφυγες καὶ κατὰ τοὺς Βυζαντινοὺς χρόνους καὶ ἐπὶ Τουρκοκρατίας καὶ μέχρι σήμερον ἐκέκμητο καὶ κέκτηνται κατ' ἔξοχὴν τὴν ιδιότητα ταύτην, ἀνυψοῦσαν τὴν δεινοπάθειαν καὶ τὴν συμφορὰν εἰς περιωπὴν *μαρτυρίου*, ἐξαγιάζοντος τὸν πάσχοντα καὶ ἐξαγνίζοντος πᾶν ἁμάρτημα καὶ πᾶσαν τυχόν ἔμμεσον εὐθύνην. Οἱ Ἕλληνες Πρόσφυγες κατὰ τοὺς Βυζαντινοὺς χρόνους ἐκ πάσης ὑπὸ ἐχθρῶν προσβαλλομένης ἑλληνικῆς γῆς περιεθάλλοντο ὑπὸ τῶν Βυζαντινῶν κατὰ τὸ ἐφικτὸν τῇ ἡγεμονικῇ πρωτοβουλίᾳ τῶν κατὰ καιροὺς Αὐτοκρατόρων. Μετὰ δὲ τὴν πτώσιν τῆς Κωνσταντινουπόλεως προσέφευγον εἰς ξένας χώρας, μεταδίδοντες τὰ ἑλληνικὰ φῶτα, μέχρι τῆς ἀνιδρύσεως τῆς νεωτέρας μικρᾶς Ἑλλάδος, ἣτις ἦνοιγε πάντοτε τὰς ἀτόνους αὐτῆς μητρικᾶς ἀγκάλας. Καὶ νῦν ;.....
Ἴδωμεν εἰς προσεχῆς ἄρθρον.

Α. Π. Ἀλεξανδρόπουλος 33.:

ΕΡΓΑ ΑΡΕΤΗΣ ΚΑΙ ΑΓΑΠΗΣ

ΠΡΟΙΚΟΔΟΤΗΣΙΣ ΝΕΑΝΙΔΩΝ

ΔΩΡΕΑ ΕΙΣ ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΚΗΝ ΚΛΙΝΙΚΗΝ

Οἱ ἀδελφοὶ Ἀλέξανδρος καὶ Κωνσταντῖνος Γ. Ἰορδάνου ἐνεργὰ μέλη τῆς Σ. Στ.: «Μέγας Ἀλέξανδρος» ἐν Ἀν.: Ἀλεξανδρείας, εἰς μνήμην τοῦ πατρὸς αὐτῶν, ἔθεσαν εἰς τὴν διάθεσιν τῆς Σ. Στ.: ἐτησίαν δωρεὰν ἐκ πενήντηντα λιρῶν Αἰγύπτου, ἵνα δι' αὐτῶν προικοδοτῆται κατ' ἔτος πτωχὴ κόρη Ἕλληνίς, ἣς ὁ γάμος θὰ ἐκωλύετο ἐλλείψει τῶν ἀπαραιτήτως ἀναγκαίων. Διὰ τῆς φιλανθρώπου ταύτης πράξεως, ἐξασφαλίζεται ὁ μέλλον βίος πολλῶν πτωχῶν ἐναρέτων νεανίδων, αἵτινες κωλυόμεναι νὰ τελέσωσι τοὺς γάμους των, ἐλλείψει ὀλίγων χρειωδῶν, χάνουσι τὴν εὐκαιρίαν τῆς ἀποκαταστάσεως καὶ ἀπογοητεύονται πε-

ριπίπτουσιν εἰς ἔνδειαν, ἥτις ἐνίοτε ἄγει μακρὰν τῆς ὁδοῦ τῆς ἀρετῆς. Διὰ τὸ ἀρξάμενον ἔτος ἡ Στ. διέθεσε τὴν δωρεὰν διὰ τὴν τέλεισιν τῶν γάμων τῆς ὀρφανῆς Μαρίας Νομικοῦ, ἥτις μετὰ τῆς μητρὸς αὐτῆς ἐντίμως ἐργαζομένη συντηρεῖ πολυμελεστάτην οἰκογένειαν.

Οἱ ἀνωτέρω ἀδελφοὶ Ἰορδάνου συνεχίζοντες τὸ τεκτον. αὐτῶν ἔργον ἀνέλαβον ἰδίαις δαπάναις τὴν συμπλήρωσιν καὶ πλουτισμὸν τῆς ὀφθαλμολογικῆς κλινικῆς τοῦ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ Ἑλληνικοῦ Νοσοκομείου, ἥτις θὰ στοιχίσῃ ἄνω τῶν 600 λιρῶν. Ἡ σημασία τῆς κλινικῆς ταύτης διὰ τὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν πτωχῶν τάξεων εἶναι μεγίστη. Ὡς ἐν Αἰγύπτῳ, ἐνθα ἀφθονοῦσι τὰ ὀφθαλμολογικὰ νοσήματα καὶ ἐνθα οὐκ ὀλίγοι πτωχοὶ ἐλλείψει μέσων χάνουσιν ἐντελῶς τὴν ὄρασιν.

ΙΔΡΥΣΙΣ ΝΕΩΝ ΦΙΛΟΣ. ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΩΝ

Ἡ καλὴ λειτουργία ἐργαστηρίου τιμὸς ἐγκνείται τοῖς ἀποτελοῦσιν αὐτὸ ἀδελφοῖς. Ἐὰν οὗτοι ἦναι καλῶς μυσταγωγημένοι, ἐὰν γνωρίζωσι τὸν ἀληθῆ προορισμὸν, ἐφ' ᾧ ἐκλήθησαν, ἐὰν ὡσιν ἱκανοὶ νὰ διακρίνωσι τὴν οὐσίαν ἐκ τῆς ὕλης, τὸ κέντρον δηλονότι ἐκ τῆς περιφερείας καὶ ἐὰν ἀπονέμωσι βαθμούς, πρὸ παντὸς φροντίζοντες ὅπως οἱ προαγόμενοι ὡσιν ἀληθῶς ἄξιοι φωτός, τότε καὶ τὸ ἐργαστήριον εἰς ὃ μέλλουσι νὰ ἐργασθῶσι, θὰ προοδεύσῃ, θὰ εὐημερήσῃ καὶ θὰ ἦναι τὸ καύχημα τῆς ἀρχῆς, ἥτις τὸ ἐγκαθίδρυσε. Τοῦναντίον, ἐὰν οἱ ἰδρυταὶ ἐργαστηρίου τιμὸς περιορίζωνται ἀπλῶς εἰς τοὺς τύπους καὶ παραμελῶσι τὴν οὐσίαν, ἐκ δὲ δηλ. προάγωσιν οὐχὶ ἐπαξίως τῶν μυσταγωγικῶν γνώσεων, ἃς ἕκαστος ἔχει, ἀλλ' ἀναλόγως τῆς κοινωνικῆς θέσεως ἢ τῶν πρεσβείων, τὸ ἐργαστήριον τοῦτο εἶναι περιττὸν νὰ ὑπάρχῃ καθόσον αἱ συνεδρία αὐτοῦ οὐδαμῶς διαφέρουσι τῶν συνεδρίων βεβήλων τινῶν σωματείων.

Τὰ τυπικὰ μόνα, ὡς πάντες γνωρίζουσι, δὲν ἐπαρκοῦσιν εἰς τὴν ἐποικοδόμησιν τοῦ ὅλου τεκτονισμοῦ, ἀλλὰ χρήζουσιν ἐρμηνειῶν καὶ διδασκαλιῶν πρὸς ἐξήγησιν τῶν ὑπὸ τὰς γραμμάς ὑψηλῶν ἐννοιῶν, διότι παρενοιάζουσι ταῖς λατινιστὶ τελοῦμαις λειτουργίαις αἵτινες εἶναι ἀκατάληπτοι τῷ ἀγνοοῦντι τὴν λατινικὴν πληρώματι τῆς ἐκκλησίας. Τὰς ἐρμηνείας ταύτας καλοῦνται οἱ καλῶς κατανοήσαντες τὰ μυστήρια ἀδελφοὶ ὅπως παράσχωσιν. Ἀρωγὸς δ' αὐτοῖς προσέρχεται καὶ ὁ Πυθαγόρας, ὁ κοινὸς τῶν ἀδελφῶν στοῦν τοῦ τε φιλοσοφικοῦ καὶ συμβολικοῦ τεκτονισμοῦ σύνδεσμος, ὅστις δὲν σκοπεῖ μόνον νὰ διδάξῃ, ἀλλὰ καὶ νὰ βοηθήσῃ εἰς τὸ δυσχερὲς ἔργον τῆς διαφωτίσεως τῶν ἀδελφῶν περὶ τῶν τεκτονικῶν συμβόλων, ἀλληγοριῶν καὶ σκοπῶν.

Ἡ συγκέντρωσις ὁμῶς τῶν βαρῶν πλειόνων βαθμῶν, εἰς ἀδ. ἐνός μόνον ἐργαστηρίου παρέχει πελλὰς δυσχερείας τοῖς διοικοῦσι τὸ ἐργαστήριον τοῦτο, ἀναγκά-

ζυσα αὐτοὺς ἐνίοτε νὰ καταναλίσκωσι τὸν πολὺτιμον τῶν πνευματικῶν συνεδριῶν χρόνον εἰς τυπικὰς.

Τὸ κακὸν τοῦτο κατιδόντες πολλοὶ ἀδελφοὶ ἐσπευσαν νὰ θεραπεύωσι διὰ τῆς ἰδρύσεως νέων ἐργαστηρίων, ἅτινα τῷ ὄντι ἀνεκούφισαν τὰ δεικνύοντα. Οὕτω κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο δύο νέαι στοαὶ τελειοποιήσεως ἰδρύθησαν, ἡ ἐν Κοιλ.: Κηφ.: καὶ Ἀγ.: Πειραιῶς ἡ Ἐχεμυθία καὶ ἡ ἐν Κοιλ.: Ἀξιῶ καὶ Ἀγ.: Θεσσαλονίκης Ἀριστοτέλης. Περὶ τῆς ἰδρύσεως τῶν δύο τούτων ἐργαστηρίων δι' ὀλίγων θέλομεν ἀφηγηθῆ.

ΣΤΟΑ ΤΕΛΕΙΟΠ.: "ΕΧΕΜΥΘΙΑ.,

Δώδεκα τέκτονες ἐπιθυμοῦντες ὅπως δώσωσι περισσότερον φῶς τοῖς ἐν Πειραιεῖ ἀδελφοῖς πῶν ἠτήσαντο παρὰ τοῦ Ὑπ.: Συμβ.: τὴν ἄδειαν νὰ ἰδρῦσωσι πρὸς τῷ ἐν Πειραιεῖ Ὑπερτάτῳ Περιστύλιῳ καὶ Στοᾶν τελειοποιήσεως ὑπὸ τὸ ὄνομα τῆς Ἐχεμυθίας. Τὸ Ὑπατον Συμβούλιον εὐχαρίστως ἐνέκρινε τὴν αἴτησίν των, συνάμα δὲ διέταξε τὸν Μ.: Γεν.: Ἐπιθ.: ἀδ.: Μιλτ.: Πουρῆν ὅπως προβῆ εἰς τὴν κατὰ τὰ εἰωθότα ἐγκατάστασιν. Οὕτως ὁ ἐνδοξ.: ἀδ.: Μιλτ.: Πουρῆς κατὰ τὰ κεκανονισμένα προέβη τὴν 11 Ἰανουαρίου εἰς τὴν καθίδρυσιν τοῦ ἐργαστηρίου καὶ τὴν ἐγκατάστασιν τῶν Ἀξιωμ.: αὐτοῦ, οἵτινες εἶναι οἱ ἑξῆς, πάντες κεκτημένοι τὸν 18ον ἢ καὶ ἀνώτερον βιβθμόν.

Τρ.: Κρ.: Διδ.: Μιχαὴλ Εὐλάμπιος, Α'. Ἐπιθ.: Κωνστ. Ζυλοκώστας, Β'. Ἐπιθ.: Δημόσιος Γ. Πανοῦτσος, Ρήτωρ Μιλτ.: Πουρῆς Γραμμ. Μιγ. Τζανόγλου, Ταμ. Γεωργ. Παλλάντιος, Ἐλεον. Παν. Βασιλειάδης, Τελ. Κωνστ. Βουρέκας, Δοκ. Ἰωάν. Καϊνιχ, Στεγ. Νικ. Σάμιος

Ὁ νέος τρ.: κρ.: Διδ.: ἀναλαμβάνων τὴν πρώτην σφύραν ἠὲ εὐχαρίστησε τὸν ἐνδοξοτ.: ἀδ.: Πουρῆν ἐπὶ τῇ εὐμενεῖα μεθ' ἧς ἐγκατέστησε τοὺς ἀξιωματούχους, παρεκάλεσε δ' αὐτὸν ὅπως διαβιβάσῃ εἰς τὸν κραταιότ.: Ὑπ.: Ταξ.: καὶ τὰ λοιπὰ μέλη τοῦ Ὑπ.: Συμβουλίου τὴν εὐγνωμοσύνην τοῦ ὅλου ἐργαστηρίου, διότι ἐπροθυμήθη νὰ χορηγήσῃ τὴν πρὸς ἰδρυσιν ἀπαιτουμένην ἄδειαν.

Προχωρῶν εἶτα ἐπεκαλέσθη τὴν συνδρομὴν ὅλων τῶν ἀδ.: καὶ τὴν πατρικὴν προστασίαν τοῦ Ὑπ.: Συμβ.: Μεθ' ὃ ἑξῆς τὴν σοβαρὰν ἀποστολὴν τῶν Στοῶν τῆς Τελειοποιήσεως, ἰδιαιτέρως δὲ τῆς «Ἐχεμυθίας» λόγῳ τῆς ἐξαιρετικῆς σπουδαιότητος τῆς πόλεως. Συγχρόνως δὲ συνέστησε τοῖς ἀδ.:, ὅπως παρακολουθῶσι βῆμα πρὸς βῆμα τοὺς κεκτημένους μικροτέρους βαθμούς, ἵνα μὴ εἰκῆ καὶ ὡς ἔτυχεν, ἀλλ' ἐν πλήρει ἐπιγνώσει κρίνωσι περὶ ἀξίσεως τοῦ μισθοῦ αὐτῶν. Ὡσαύτως συνέστησεν ὅπως οἱ ἀδ.: ἐργάζωνται ἀόκνως καὶ μετὰ παρησίας ὁμιλῶσι, περὶ πολλοῦ ποιούμενοι τοὺς ὄρκους, οὓς ἔδωκαν. Δέον νὰ ὦμεν, προσέθηκεν, αὐστηροὶ τηρηταὶ τῶν καν.: καὶ τῶν τυπικῶν, νὰ τηρῶ-

μεν τὴν διαδικασίαν τῶν ἑξετάσεων, ὅπως βεβαιωθῶμεν ὅτι οἱ μέλλοντες νὰ προαχθῶσι κατέχουσι τὰς ἀπαιτουμένας γνώσεις τῶν βαθμῶν των. Τελευτῶν εὐχαριστεῖ πάντας τοὺς ἀδ.: καὶ εὐχεται ὅπως ὁ Μ.: Ἀρχ.: εὐλογήσῃ τὸ ἔργον τοῦ νέου ἐργαστηρίου καὶ πυκνώσῃ τὰς τάξεις μὲ καλὸν ὑλικὸν πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ ὅλου τάγματος. Εἶτα ὀρισθείη: τῆς Παρασκευῆς ὡς ἡμέρας συνεδρίας τῆς νέας στοᾶς ἐκλείσθησαν αἱ ἐργ.: κανονικῶς.

Δ. Π. Καλογερόπουλος:

ΣΤΟΑ ΤΕΛΕΙΟΠ.: «ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ»,

Μετὰ πάσης ἐπιβλητικότητος ἐτελέσθη τῇ 28 παρελθόντος μηνὸς Ὁκτωβρίου ἡ καθίδρυσις τῆς νέας Στοᾶς Τελειοποιήσεως ὁ «Ἀριστοτέλης» ἐν Θεσσαλονίκῃ.

Περὶ ὥραν 11 π.μ. συνῆλθον ἐν τῷ μεγάρῳ τῆς Στοᾶς οἱ ἰδρυταὶ ἑξ ἄν. οἱ ἀδελφ.: Δημ. Μαργαρίτης 33°, Φιλώτας Παπαγεωργίου 33° καὶ Γ. Ἐἷμος 33° ἀπετέλεσαν τὴν ἐπὶ τῆς ἐγκαταστάσεως τοῦ ἐργαστηρίου ἐπιτροπὴν, οἱ δὲ λοιποὶ ὑπὸ τὴν Προεδρείαν τοῦ Α' ἐπιθεωρητοῦ ἀδελ.: Νικ. Μάνου ἤρχισαν τὰς ἐργασίας εἰς 4 βαθμὸν συμφώνως τῷ οἰκείῳ τυπικῷ.

Ὅτε ὁ ἀδελ.: στεγαστὴς ἐπληροφόρησε τὸν προεδρεύοντα ὅτι ἡ ἐπὶ τῆς καθιερώσεως ἐπιτροπὴ εὐρίσκεται εἰς τὸν πρόναον, κατῆλθεν οὗτος τοῦ θρόνου του καὶ περιστοιχούμενος ὑπὸ πάντων τῶν ἀξιωματικῶν καὶ λοιπῶν μελῶν τῆς Στ.: Τελειοποιήσεως, ὑπεδέχθη ταύτην εἰς τὴν θύραν του προσφωνήσας ὡς ἑξῆς :

Ἐνδοξ.: καὶ φιλτ.: ἀδελ.:

Εἰς ἐμὲ τὸν ταπεινὸν ἐργάτην τοῦ μεγάλου ἔργου τῆς ἀρετῆς, τὸ ὁποῖον ἀπὸ αἰώνων ἀνοικοδομεῖται καλλιμάρμαρον καὶ πολύφωτον ἔλαχεν ἡ τιμὴ νὰ ὑποδεχθῶ ὑμᾶς ἐνδοξ.: καὶ φιλτ.: ἀδελφ.: τοὺς ἀποτελοῦντας τὴν ἐπίσημον ἐπιτροπὴν τοῦ Ὑπ.: Συμ.: τοῦ 33° τῆς Ἑλλάδος τὴν ἐντεταλμένην νὰ ἐγκαθιδρύσῃ ἐν τῇ ἡμετέρῃ κοιλ.: τὸ νέον τοῦτο τοῦ Τεκτ.: ἐργαστηρίου εἰς Δ.: Τ.: Μ.: Α.: Τ.: Σ.:

Γενόμενος διερμηγεὺς τῶν συναισθημάτων χαρᾶς καὶ εὐγνωμοσύνης πρὸς τὴν Ἀνωτάτην καὶ Σεπτὴν ἡμῶν Ἀρχὴν διὰ τὴν ἔγκρισιν τῆς ἰδρύσεως τοῦ νέου τούτου Ἱεροῦ Τεμένους καὶ τῶν εὐγενῶν σκέψεων ὑφ' ὧν κατέχονται αἱ ψυχαὶ πάντων τῶν ὑποδεχομένων ὑμᾶς κατὰ τὴν ἐπίσημον ταύτην τελετὴν, παρακαλῶ ὑμᾶς Ἐνδοξ.: καὶ Φίλτ.: ἀδελ.: ν' ἀναλάβητε τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἐργαστηρίου τούτου.

Παραδίδων δὲ Ὑμῖν τὰς σφύρας ταύτας, τὰ ἱερὰ ταῦτα σύμβολα τοῦ Ἐλευθεροτεκτονισμοῦ, παρακαλῶ νὰ μοι ἐπιτρέψητε νὰ διαδηλώσω τὴν ἀκράδαντον πεποίθησιν πάντων ἡμῶν, ὅτι αἱ στιβαραὶ ὑμῶν χεῖρες αἱ ἐπὶ τόσα ἔτη ἐπιδειξιώτατα πηδαλιονχήσασαι τὸ ἱερὸν ἡμῶν σκάφος, θὰ ἐξακολουθήσωσι νὰ διευθύνωσι τοῦτο μετὰ τῆς χαρακτηριζούσης ὑμᾶς εὐθύτητος καὶ τῆς παραδειγματικῆς ὑμῶν ἀφοσιώσεως εἰς τὸ Μέγα τοῦ Τεκτονισμοῦ ἔργον.

Ὁ Μ.: Α.: Τ.: Σ.: ἀς σκέπη καὶ εὐλογίῃ τὸ εὐγενὲς ἔργον ἡμῶν.

Μετὰ τὴν προσφώνησιν ἐγχειρίζει τῷ προέδρῳ τῆς Ἐπιτροπῆς ἀδελ.: Φ. Παπαγεωργίου τὰς τρεῖς σφύρας καὶ ὁδηγεῖ τὴν Ἐπιτροπὴν εἰς τὴν Ἀνατολήν.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Ἐπιτροπῆς καταλαμβάνων τὸν θρόνον του προσκαλεῖ τὸν γραμματέα τοῦ νέου ἐργαστηρίου ἀδελ.: Ι. Κωνσταντινίδην ὅπως ἀναγνώσῃ πᾶσαν τὴν σχετικὴν πρὸς τὴν ἴδρυσιν αὐτοῦ ἀλληλογραφίαν.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τούτων ὁ Πρόεδρος τῆς Ἐπιτροπῆς προσκαλεῖ πρῶτον τὸν πρόεδρον τοῦ ἐργαστηρίου Τρεῖς Κρατ.: Διδ.: ἀδελ.: Δημ. Μαργαρίτην καὶ εἶτα τοὺς λοιποὺς ἀξιωματικοὺς ὅπως ὁμώσῃ τὸν οἰκτιρὸν ὄρκον.

Μετὰ τὴν ὀρκωμοσίαν τοῦ Τρεῖς Κρατ.: Διδ.: ἀδ.: Δημ. Μαργαρίτου 33^ο ὁ Μέγας Γενικὸς Ἐπιθεωρητῆς ἀδελ.: Φιλώτας Παπαγεωργίου 33^ο ἐξεφώνησε γλαφυρωτάτην ὁμιλίαν ἣς ὠχρὰν δίδομεν σκιαγραφίαν.

Εὐγενεῖ ἐπινεύσει ἔλαχεν ἡμῖν ἡ τιμὴ ὅπως ἐγκαταστήσωμεν μετὰ τῶν φιλ.: ἀδελ.: Κρατ.: Μεγ.: Γεν.: Ἐπιθεωρ.: ἀδελφ.: Δημ. Μαργαρίτου 33^ο καὶ Γ. Ἐἷμος 33^ο τὸ νέον τοῦτο τῆς ἀρετῆς ἐργαστήριον.

Εὐχαριστῶ ἐξ ὀνόματος καὶ τῶν ἄλλων τῆς ἐπιτροπῆς μελῶν τὸν Α' Ἐπιθεωρητὴν φίλτ.: ἀδελφὸν Νικόλαον Μάνον διερμηνεύσαντα τὴν εὐγνωμοσύνην καὶ ἀφοσίωσιν τῶν μελῶν τῆς Σεπ.: Στ.: Τελειοπ.: ὁ «Ἀριστοτέλης» πρὸς τὴν προϋσταμένην Σεπτὴν ἡμῶν Ἀρχὴν καὶ τὸς ἐγκαρδίους εὐχαριστίας πρὸς τὴν ἐπὶ τῆς ἐγκαταστάσεως τοῦ ἐργαστηρίου Ἐπιτροπὴν.

Πέπεισμαι ὅτι τὸ νέον τοῦτο ἱερὸν τέμενος, τὸ ὁποῖον φέρει τὸ ὄνομα τοῦ Μεγάλου Μακεδόνοιο φιλοσόφου θέλει ἀποβῆ κέντρον ἀρετῆς, φάρος τηλαυγῆς, διαχέων ἄπλετον φῶς τοῖς ἐν σκότει εὐρισκομένοις.

Ἐγχειρίζων τὴν σφύραν ταύτην εἰς τὰς στιβαρὰς χεῖρας τοῦ Κρατ.: ἀδελ.: Δημ. Μαργαρίτου 33^ο εἶμαι βεβαίωτος, ὅτι καὶ τὸ ἐργαστή-

ριον τοῦτο τῆς ἡμετέρας Κοιλάδος εὐρίσκει ἐν αὐτῷ τὸν κατάλληλον οἰακοστρόφον καὶ συνετὸν κυβερνήτην.

Ἐπισημασθέντες ὡς ἑπὶ τοῦτο, ὁ Τρις Κρατ.: Διδ.: ἀδ.: Δημ. Μαργαρίτης καταλαβὼν τὴν προεδρικήν ἔδραν εἶπε τὰ ἑξῆς :

«Θερμότατα εὐχαριστῶ τὸν προλαλήσαντα φιλτ.: ἀδελ.: Φιλώταν Παπαγεωργίου καὶ πάντας τοὺς ἰδρυτὰς φιλτ.: ἀδελ.: διὰ τὴν ἀνάθεσιν τῆς προεδρείας τοῦ ἐργαστηρίου τούτου, τὴν ὁποίαν ἐδέχθη προσωρινῶς, τῇ ἐπιμόνῳ ὑμῶν παρακλήσει.

Τὸ ἔργον τὸ ὁποῖον ἀνελάβομεν πάντες οἱ ἰδρυταὶ εἶνε βαρὺ καὶ ἐπίπονον.

Εἶθε νὰ ἐνισχύη ὑμᾶς ὁ Μ.: Α.: Τ.: Σ.: εἰς τὴν εὐδόωσιν τοῦ ἔργου τῆς Σ.: Στ.: Τελειοπ.:, ἥτις ἐν εὐγενεῖ ἀμίλλῃ μετὰ τῶν ἄλλων ἀδελφῶν Στοῶν νὰ συντελέσῃ εἰς τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ ἀνθρωπιστικοῦ σκοποῦ διὰ τὸν ὁποῖον ἐπὶ αἰῶνας ἐργάζεται ὁ Τεκτονισμός.»

Μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος τοῦ ἐργαστηρίου ἔκλεισε τὰς ἐργασίας συμφώνως τῷ τυπικῷ καὶ ἐδέχθη τὰς συγχαρητηρίους εὐχὰς πάντων τῶν μελῶν.

1. Κωνσταντινίδης 18.:

ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΕΚ ΤΟΥ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ ΤΕΚΤΟΝΙΣΜΟΥ

Χάγη. Ὁ Ὁλλανδικὸς Τεκτονισμὸς ἀποτελεῖται ἐκ 57 Στοῶν μετὰ 3585 μελῶν, ἐν ταῖς Ὁλλανδικαῖς Ἰνδίαῖς ἐργάζονται 20 Στοαὶ μετὰ 1435 μελῶν, εἰς τὴν Νότιον Ἀφρικὴν 31 Στοαὶ μετὰ 1461 μελῶν καὶ εἰς τὴν Νέαν Γουϊνέαν 4 Στοαὶ μετὰ 201 μελῶν, ἐν ὅλῳ 6682 μέλη ὑπαγόμενα ὑπὸ τὴν Μεγ.: Ἀν.: τῆς Ὁλλανδίας. Ὁ μικρὸς ἀριθμὸς τῶν μελῶν προέρχεται διότι ἡ Μ.: Ἀν.: εἶναι λίαν συντηρητικὴ εἰς τὴν ἀποδοχὴν τῶν μελῶν. Εἰς τὰς Ὁλλανδικὰς Στοὰς ὑπάρχουσιν εἰδικαὶ ἐπιτροπαὶ πάντοτε αἱ αὐταὶ διὰ τὴν ἐξέτασιν τῶν ὑποψηφίων, αἱ ὁποῖαι ἀποστέλλουσι τὰς πληροφορίες τῶν εἰς τὸ διευθυντήριον τῆς Μεγ.: Ἀν.:, τὸ ὁποῖον ἔχει ἀπόλυτον τὸ δικαίωμα τῆς ἐγκρίσεως ἢ μὴ. Δὲν ἀρκεῖ νὰ εἶναι τις τέκτων ἢ συγγενὴς τέκτονος διὰ νὰ γίνῃ δεκτός. Κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἐπροτάθησαν ἐν Ὁλλανδίᾳ μόνον 215 ἔξ ὧν ἐγένοντο 172 ὀριστικῶς δεκτοὶ πρὸς μύησιν. Πλείστοι διδάσκαλοι καὶ παιδαγωγοὶ εἶναι μέλη τῶν Ὁλλανδικῶν Στοῶν. Ποσὰ μεγάλα διετέθησαν διὰ τὰ φιλανθρωπικὰ ἔργα τῆς Μεγ.: Ἀν.: Ἡ Μεγ.: Ἀν.: τῆς Ὁλλαν-

δίας δὲν εἶναι τεκτ.: Σῶμα τὸ ὁποῖον κάμνει πολὺν θόρυβον· αὕτη οὐδέποτε ἐπεζήτησε τοὺς μεγάλους ἀριθμούς, ἀλλὰ μόνον τὴν ποιότητα, κατὰ τὴν ὁποῖαν εὐρίσκεται ἀσφαλῶς εἰς τὸ ἀνώτατον ἐπίπεδον.

Βιέννη. Ἡ Μεγ.: Στ.: τῆς Βιέννης ἐδέχθη τὴν ἐπίσκεψιν τῶν ἀντιπροσώπων τῆς Μεγ.: Στ.: τῆς Νέας Ὑόρκης, ἀδ.: Jendes, Lang καὶ Kenntworth, οἵτινες περιοδεύουσι τὰς διαφόρους πόλεις πρὸς σπουδὴν τῶν εὐρωπαϊκῶν Μεγ.: Στ.: Ἡ Μεγ.: Στ.: ἔδωκε τὰ ἀκόλουθα θέματα σπουδῆς εἰς τὰς διαφόρους Στοάς. 1) «Ἡ προαγωγή τῆς ἀτομικῆς καὶ γενικῆς εἰρήνης» καὶ 2) Ἡ καταπολέμησις τῶν ἀντιθέσεων ἐπὶ τοῦ πολιτικοῦ, κοινωνικοῦ, ἐκπολιτιστικοῦ καὶ ἐπιστημονικοῦ πεδίου.

Καῖρον. Ἡ Γεν.: Συν.: τῆς Μεγ.: Ἐθνικῆς Στοᾶς τῆς Αἰγύπτου ἐξέλεξε τοὺς νέους αὐτῆς Μεγ.: ἀξιωματ.: Μεγ.: Διδ.: Σαῖδ Ἀλή Πασᾶ, ὑφυπουργὸς ἐν τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Στρατιωτικῶν, προσθ.: Μεγ.: Διδ.: Μαχμούδ Ἀμπασού βέης, διευθυντῆς ἐν τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Στρατιωτικῶν. 2ος Προσθ.: Μεγ.: Διδ.: Ἀχμέτ Νοσράτ βέης, δικαστῆς ἐν τοῖς Μικτοῖς Δικαστηρίοις. Ἡ Μεγ.: Ἐπ.: Χασάν Ναχαάτ Πασᾶς ὑφυπουργὸς ἢ Μεγ.: Ἐπ.: Μωχαμέτ Χεδαῖ Πασᾶς διοικητῆς τοῦ Καῖρου. Μεγ.: Θησαυρ.: Σ. Βερούκη βέης Ἀρχιτέκτων τῆς Αὐλῆς.

Ρώμη. Κατὰ τὸ περιοδικὸν «Rivista Massonica» 80 Στοαὶ ἀνήκουσαι εἰς τὴν ὁμάδα τοῦ Fera ἀπεφάσισαν καὶ ἐπέτυχον τὴν ἔνωσιν αὐτῶν μετὰ τῆς Μ.: Ἀν.: τῆς Ἰταλίας.

Νορβηγία. Ὁ Ὑπ.: Ταξ.: τῆς Μεγ.: Στ.: τῆς Νορβηγίας ἀδ.: Γουλιέλμος Χάνσεν Φαίρδεν, συνταγματάρχης τοῦ πυροβολικοῦ, ἀπῆλθεν εἰς τὴν αἰωνίαν Ἀνατολήν, ἀνετ' αὐτοῦ δ' ἐξελέγη ὁ μέχρι τοῦδε Μεγ.: Σφραγιδοφύλαξ ἀδ.: J. Boedker, ὑποστράτηγος.

Ἀμερικῆ. Ὁ ἀποθανὼν Πρόεδρος Χάρδιγκ ἦτο ἑτέκτων, ἀνῆκε δὲ εἰς τὴν Στοάν «Marion» ἐργαζομένην ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν τῆς Μεγ.: Στ.: τοῦ Ὄχιο, Σκωτικοῦ δόγματος, κατέχων τὸν 32., ἐπίσης εἰς τὸ τάγμα τῶν Mystic Shrine τῆς Knight Templors. Οὗτος ἀντεπροσώπευσε πανταχοῦ καὶ πάντοτε ζωηρῶς τὰς ἀπόψεις τῶν ἐλευθέρων Τεκτ.: τὰ ἰδεώδη τῶν ὁποίων ἐπίστευεν ὡς τὴν μόνην διδασκαλίαν πρὸς σωτηρίαν τῆς πασχούσης ἀνθρωπότητος.

ΤΟ ΕΘΝΙΚΟΝ ΤΕΚΤΟΝΙΚΟΝ ΜΝΗΜΕΙΟΝ ΤΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΟΥΑΣΙΓΚΤΩΝΟΣ

Σπουδαιότατον γεγονός· οὐχὶ μόνον διὰ τὸν ἀμερικανικὸν τεκτονισμὸν, ἀλλὰ καὶ διὰ τὸν παγκόσμιον, ἐτελέσθη τὴν 1 Νοεμβρίου πλησίον τῆς πρωτεύουσας τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν. Διὰ τῆς συμμετοχῆς 17,000 ἀμερικανικῶν Στοῶν, αἱ ὁποῖαι περιλαμβάνουσι 3,000,000 μέλη καὶ τῶν ἐπισήμων ἀνδρῶν τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν ἐτέθη ὁ Θεμέλιος λίθος διὰ τὸ μνημεῖον «George Washington Masonic Memorial» (¹) ἐν Ἀλεξανδρίᾳ τῆς Βιργινίας, ἐν τῇ γενετείρᾳ τοῦ Οὐάσιγκτῶνος καὶ ἐν τῇ Ἀνατολῇ τῆς Στοᾶς «Alexandria-Washington Lodge No 22 τῆς ὁποίας ὑπῆρξε ἐπὶ μακρὸν Σεβασμῖος. Ὁ πρόεδρος τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν ἀδ.: Κοῦλιτζ καὶ ὁ πρόην πρόεδρος καὶ νῦν ἀνώτατος δικαστῆς ἀδ.: Τάφτ, (²) ἔκαμον χρῆσιν κατὰ τὴν τελετὴν τῆς αὐτῆς σφύρας, τὴν ὁποίαν ὁ πρῶτος πρόεδρος Washington (³) τὴν 18 Σεπτεμβρίου 1793 ἐχρησιμοποίησε κατὰ τὴν κατάθεσιν τοῦ θεμελίου λίθου τοῦ Καπιτωλίου (⁴). Οἱ Μέγ.: Διδάσκαλοι πασῶν τῶν Μεγ.: Στοῶν ἔλαβον μέρος ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τοῦ ἱστορικοῦ καὶ προσθ.: Μεγ.: Διδ.: τῆς Βιργινίας Charles Callahan χρησιμοποιῦντες ἀργυρὰν σφύραν.

Ἡ Ἀλεξάνδρεια τῆς Βιργινίας, κειμένη πλησίον τῆς Οὐάσιγκτων ἐξελέγη διὰ τὴν ἵδρυσιν τοῦ μεγάλου μνημεῖου, διότι ὁ Οὐάσιγκτων ἦτο ὁ πρῶτος Σεβασμῖος τῆς Στοᾶς—Alexandria-Washington καὶ ἐκεῖ κατὰ τὴν διάρκειαν ἔτι τῆς προεδρίας του ἐξετέλει τὰς τεκτονικὰς του λειτουργίας. Ἡ Στοὰ αὕτη κατέχει τὰ σπουδαιότατα ἐμβλήματα τοῦ πρώτου αὐτῆς Σεβασμίου, τὰ ὁποῖα θὰ κατατεθῶσιν ἐν τῷ νέῳ μνημεῖῳ. Τὸ μνημεῖον τοῦτο, τὸ μέγιστον, πάντων τῶν ἱδρυθέντων πρὸς τιμὴν ἀνθρώπου, ἔχει περιφέρειαν 32 στρεμμάτων, θὰ ἦναι βάθους 230 ποδῶν πλάτους 160 καὶ ὕψους 200 ποδῶν καὶ ρυθμοῦ ἀρχαίου Ἑλληνικοῦ. Ἡ Washington Hall θὰ ἐγκλείη τὸ ἄγαλμα τοῦ μεγάλου τούτου ἀνδρός, εἰς τὸν δεύτερον δὲ ὄροφον, θὰ εἶνε τὰ ἀναμνηστικὰ τῆς προεδρίας αὐτοῦ, εἰς ἰδιαίτερα δὲ δώματα τὰ τεκτονικὰ τοιαῦτα. Ἡ ὅλη οἰκοδομή, ἣ ὁποία θὰ στοιχίσῃ 4,000,000 δολλάρια, θὰ εἶνε τὸ κέντρον ὄχι μόνον τῶν ἀμερικανῶν ἀδελφῶν, ἀλλὰ συμπάσης τῆς γῆς.

Ἡ κατάθεσις τοῦ θεμελίου λίθου δὲν ἐθεωρήθη ὡς μόνη τεκτονικὴ τελετή. Οἱ ἀδελφοὶ ἐκ πάσης ἀμερικανικῆς γῆς προσῆλθον ἀθροοὶ καὶ ὁ ἐπίσημος κύκλος μετέσχεν ἐνεργῶς. Μεγαλοτραπέτης παρέλασις τῶν δια-

φόρων στρατιωτικῶν Σωμάτων, ὡς ἐπίσης καὶ τοῦ Ναυτικοῦ, ἔκαμε ἔναρξιν τῆς ἐορτῆς. 25 Μουσικαὶ μετέσχον, 30,000 δὲ τέκτονες ἔχοντες ἐπὶ κεφαλῆς τοὺς ἀρχηγούς αὐτῶν παρήλασαν φέροντες τὰ τεκτονικὰ ἔμβλήματα. Τρεῖς ὥρας διήρκεσε τὸ θαυμάσιον τοῦτο θέαμα, τὸ ὁποῖον καθιστᾷ κατάδηλον τὴν σημασίαν καὶ τὴν πλήρη ἀναγνώρισιν, τὴν ὁποίαν ὁ τεκτονισμὸς ἀπέκτησεν ἐν Ἀμερικῇ.

Διὰ τῆς προσφορᾶς ἐκάστου ἀδελφοῦ ἐξευρέθη τὸ ἀναγκαῖον ποσὸν διὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ μεγάλου τούτου μνημείου, τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ γείνη ὁ ἱερός τόπος διὰ τὴν ἀδελφότητα τῶν ἐλευθέρων τεκτόνων πασῶν τῶν χωρῶν.

K. K. K.

1) Περὶ τοῦ ἀναμνηστικοῦ τούτου μνημείου ἐγράψαμεν καὶ εἰς τὸ τεῦχος τοῦ Δεκεμβρίου βλ. том. А «1923» σ. 357

2) Περὶ τῆς εἰσδοχῆς τοῦ ἀδ. Τάφτ εἰς τὸν τεκτονισμὸν βλ. καὶ σχετικὴν μετάφρασιν τοῦ ἀδ. Ροσολύμου ἐν τῷ Θ'. τόμῳ «1909» τοῦ Πυθαγόρου σ. 33.

3) Ὁ Washington ἐμνήθη τὴν 4 Νοεμβρίου 1757, περὶ τῆς δράσεώς του ὡς τέκτονος βλ. καὶ ἐν τῷ Πυθαγοο. τοῦ 1882 σ. 30.

4) Κατὰ τὴν τελετὴν ταύτην ὁ Washington ἔφερε στολὴν ἐπιτίμου σεβασμίου καὶ προέπειν ὑπὲρ τῆς ἀδελφικῆς ἀγάπης ὅλων τῶν ἐθνῶν εἰπὼν σὺν τοῖς ἄλλοις καὶ τὰ ἑξῆς :

«Αἱ ἀρεταὶ αἱ ἐξευγενίζουσαι τὸν ἄνθρωπον διδάσκονται ἐν ταῖς Στοαῖς τῶν τεκτόνων, ἐκεῖ αὐταὶ θεραπεύονται, ἀνυποῦσι τὰς σχέσεις πρὸς τὸν οἰκιακὸν βίον καὶ εἶναι ὁ κανὼν διὰ τὰ ὑψίστα τοῦ ἀνθρώπου καθήκοντα». Περαιῶν δὲ προσέθηκεν : «Εἶμαι πεπεισμένος ὅτι ἡ ὀρθὴ χρῆσις τοῦ τεκτονισμοῦ συμβάλλεται πολὺ εἰς τὴν ἀρετὴν καὶ τὴν ἀτομικὴν εὐδαιμονίαν».

NEW BIBLIA

Ward (J. S. M.) Ἡ Ἐλευθέρα τεκτονικὴ καὶ οἱ ἀρχαῖοι θεοί.
Ἐν Λονδίῳ 1921 εἰς 8ον σ. 360 (Εἰκονογρ.).

Ἐν τῇ ἱστορίᾳ τοῦ τεκτονισμοῦ δύο σχολὰς διακρίνομεν τὴν *αὐθεντικὴν* ἢ τὴν τῶν νεωτεριζόντων, ἥτις ἀνάγει τὴν ἀρχὴν τοῦ τάγματος εἰς τὰ σωματεῖα τῶν οἰκοδόμων τοῦ μεσαίωου καὶ τὴν *ἀνθρωπολογικὴν* ἢ τὴν τῶν ἀρχαῖζόντων, ἥτις θεωρεῖ τὰ τεκτονικὰ μυστήρια ὡς συνέχειαν τῶν ἀρχαίων μυστηρίων καὶ δὴ τῶν Ἑλληνικῶν.

Ὅποτέρᾳ τῶν σχολῶν τούτων ἔχει τὸ δίκαιον ὑπὲρ ἑαυτῆς εἶναι ζήτημα πασχολῆσαν μέγαν ἀριθμὸν τεκτόνων, διότι αἱ δυσχέρειαι καὶ τὸ μέγα ἐνδιαφέρον, ὅπερ τὸ ζήτημα τοῦτο παρουσιάζει, ἐφείλκυσαν τὴν προσοχὴν πλείστων ἐκ τῶν περὶ ἐλευθέρως τεκτονικῆς συγγραψίντων, οἵτινες ἐδράξαντο τῆς εὐκαιρίας νὰ ρίψουσιν ἀκτίν' ἕτινας φωτὸς καὶ εἰς τὸ σκοτεινὸν τοῦτο θέμα.

Εἰς τούτων εἶναι καὶ ὁ τέκτων J. S. M. Ward, ὅστις πρὸς ἐπίλυ-
σιν τοῦ ζητήματος τούτου περιῆλθε τὴν Ἀνατολήν, ἵνα μελετήσῃ ἐπὶ
τόπου τὰ ἐν αὐτῇ λειτουργήσαντα μυστήρια καὶ συγκρίνῃ αὐτὰ πρὸς
τὸν τεκτονισμὸν τῆς Δύσεως, κατέληξε δὲ εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι ἡ
αὐθεντικὴ σχολὴ δὲν δύναται νὰ ἐξίκηται εἰς τὴν ἀλήθειαν καίτοι στη-
ρίζομένη ἐπὶ γραπτῶν μνημείων, ἐν ᾧ ἡ ἐσωτερικὴ σημασία τῶν συμ-
βόλων καὶ τῶν τυπικῶν τοῦ τεκτονισμοῦ καταδεικνύει τὴν ὀρθότητα
τῆς *ἀνθρωπολογικῆς* σχολῆς.

Διὰ τῆς μελέτης τῶν ἐθίμων τῶν ἀρχαίων ἀνθρώπων, λέγει ὁ
ἀδ.: οὗτος, καθιστάμεθα ἱκανοὶ νὰ ἀναχθῶμεν εἰς τὸν βίον τοῦ προϊ-
στορικοῦ ἀνθρώπου καὶ νὰ εὐρωμεν αὐτὰ παρόμοια τοῖς τοῦ ἐπικρα-
τοῦντος τεκτονισμοῦ, καθόσον ἡ χρῆσις τῶν τεκτονικῶν σημείων καὶ
συμβόλων φαίνεται ὅτι ἦτο σχεδὸν ἡ αὐτὴ μὲ τὴν τῶν ἀρχαίων Ἀνα-
τολικῶν λαῶν.

Ἐν ἐνὶ λόγῳ ἡ ἐλευθέρη τεκτονικὴ προέκυψεν ἐκ τῶν μυστηρίων
τοῦ προϊστορικοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τὰ τυπικὰ τοῦ ὁποῦ προῆλθον τὰ
τυπικὰ ὄλων τῶν ἀρχαίων μυστηρίων καὶ θρησκευτικῶν συστημάτων.

Οἱ τέκτονες τῶν Διονυσιακῶν μυστηρίων προσθέτει εἶναι ὁ θεσμὸς
ὁ συνέχων τὰ τεκτονικὰ μυστήρια μετὰ τῶν ἀρχαίων μυστηρίων.

Ὅθεν κατ' αὐτὸν ἡ ἐλευθέρη τεκτονικὴ δὲν ἐπήγασεν ἐκ τῶν οἰ-
κοδόμων ἢ λιθοτόμων τοῦ μεσαίωτος, ἀλλ' ἐκ τοῦ προϊστορικοῦ ἀν-
θρώπου, τοῦ ὁποῦ τὰ σημεῖα, αἱ χειραψίαι καὶ ὁ κερამιστῆς ἦσαν ἐν
χρήσει πολὺν πρότερον τοῦ μεσαίωτος παρὰ ταῖς ἀρχαίαις φυλαῖς καὶ
μάλιστα τῇ Ἑλληνικῇ.

Διονύσιος Π. Καλογερόπουλος 18'.

ΒΑΡΥΣΗΜΑΝΤΟΙ ΓΝΩΜΑΙ ΤΕΚΤΟΝΩΝ

Μυρίας εὐχαριστίας ὀφείλομεν πρὸς τοὺς διαδηλώσαντας ἡμῖν δι' ἐν-
θουσιωδῶν ἀδελφικῶν γραμμάτων ὡς καὶ πινάκων διαφόρων ἐργαστη-
ρίων εὐμενεστάτας γνώμας καὶ κρίσεις περὶ τοῦ «Πυθαγόρου», διότι αἱ
τοιαῦται ἐκδηλώσεις ἐκτιμήσεως τοῦ ἔργου ἡμῶν καὶ ἀναγνωρίσεως τῆς
μεγίστης αὐτοῦ χρησιμότητος ὑπὲρ τῆς πραγματικῆς προόδου τοῦ Ἑλ-
ληνικοῦ Τεκτονισμοῦ, οὐ μόνον διαθρύπτουσι τὸν ζῆλον τῶν συνεργα-
τῶν, ἀλλὰ καὶ ἐνθαρρύνουσιν εἰς τὸν διηγετικὸν ἀγῶνα τῆς βελτιώσεως
τοῦ μοναδικοῦ δημοσιονομικοῦ ὄργανου τῶν Ἑλλήνων Τεκτόνων.

Διὰ τοῦτο ὑπεσχέθημεν ἀρχῆθεν τὴν δημοσίευσιν τῶν τοιούτων ἀδ.: γραμμάτων, ἅτινα μετὰ τόσων ἰδίως συγχαρητηρίων ἀπεστάλησαν πρὸς τὴν Διεύθυνσιν τοῦ «Πυθαγόρου» πρὸ ἔτους μὲν ἤδη ἐπὶ τῇ νέᾳ τούτου ἐκδόσει, ἐπ' ἑσχάτων δὲ ἐπὶ τῇ συμπληρώσει τοῦ πρώτου τόμου λήξαντος ἔτους 1923.

Ἄτυχῶς ἡ τοιαύτη δημοσίευσίς ἀνεβάλλετο ἐκάστοτε δι' ἔλλειψιν χώρου καὶ διὰ τοῦτο ἀπευθύνοντες σήμερον θερμοτάτας εὐχαριστίας πρὸς τοὺς φιλόφρονας, ἴσως δὲ καὶ ὑπεράγαν ἐπεικεῖς κριτὰς τῆς τε συνολικῆς ἐμφάνισως τοῦ «Πυθαγόρου» καὶ τῶν ἐν αὐτῷ κατ' αὐστηρὰν ἐπιλογὴν δημοσιευομένων μελετῶν, αἰτούμεθα συγγνώμην ἐπὶ τῇ φυσικῇ ἀδυναμίᾳ πρὸς ἐκπλήρωσιν τῆς ἐπανειλημμένης ἡμῶν ὑποσχέσεως, ὡς ἐκ τῆς ὑπεραυξηθείσης πληθύσεως τῶν ληφθέντων μέχρι τοῦδε γλαφυρῶν πινακῶν ἐκ πάσης χώρας ἐνθα Ἕλληνες Τέκτονες λαξεύουσι τὸν ἀκατέργαστον λίθον, ἰδίᾳ δὲ ἐκ τῆς ἀνθούσης ἐν πνεύματι ἑλληνικῷ πεφιλημένης μεγαλονήσου Κύπρου, ἧς μάλιστα ἡ ἀρχαιοτέρα Στοὰ τοὺς περὶ τὸν «Πυθαγόραν» τιμῶσα, ἀπένειμε πρὸς τὸν Διευθύντην τούτου τὸν τίτλον τοῦ ἐπιτίμου Σεβασμίου.

Ἐν τούτοις, ἵνα παράσχωμεν εἰς τοὺς ἀναγνώστας τοῦ «Πυθαγόρου» συνοπτικὴν ἀπεικόνισιν τῶν αἴνων καὶ τῶν ὕμνων, οὓς ἡ Τεκτονικὴ Μοῦσα ἐτόνισε πρὸς τὸν σεμνὸν «Πυθαγόραν» περιοριζόμεθα νὰ παραθέσωμεν ὧδε κατὰ σύμπτωσιν μοιραίαν τὸ πρῶτον καὶ τὸ ὕστατον τῶν μέχρι τοῦδε ληφθέντων γραμμάτων, ἅτινα ἀμφοτέρω προέρχονται ἐξ ἀνωτάτων βαθμούχων ὑπερόχου τεκτονικῆς ἐμπνεύσεως.

* *

Φίλτ.: καὶ κρατ.: ἀνθ.: Μεγ.: Ταξιάρχα!

Μετὰ μεγίστης μου εὐχαριστήσεως ἐδέχθην τὴν ἀπὸ 12 ὑπερμεσοῦντος ἤδη μηνὸς ἐπιστολήν, δι' ἧς μοι γνωρίζετε τὴν ἀποστολήν τοῦ πεφιλημένου μας «Πυθαγόρα», ὃ ὁποῖος εἶμαι βεβαίωτατος ὅτι θὰ εὐδοκιμήσῃ, ὑπὸ τὴν δεξιὰν διεύθυνσιν Σοῦ, ἀνδρὸς ἐγγηράσαντος εἰς τὸ μέγα ἔργον τοῦ Τεκτονισμοῦ. Σᾶς βεβαιῶ ὅτι οὐδεὶς ἄλλος, ἐκτὸς Σοῦ, τοῦ ἀρχαίου ἀγωνιστοῦ τῆς τεκτονικῆς Ἰδέας καὶ τοῦ δεξιοῦ χειριστοῦ τοῦ δημοσιογραφικοῦ καλάμου, ἠδύνατο νὰ διευθύνῃ τὸν «Πυθαγόραν» μας, τὸν κεκλημένον νὰ φωτίσῃ τοὺς Ἕλληνας Τέκτονας, ἐκ τῶν ὁποίων, οἱ τυχὸν ἀγνοοῦντες ξένην τινὰ γλῶσσαν, εἶναι καταδικασμένοι νὰ διατελοῦν ἐν πλήρει ἀμαθείᾳ, ἐφ' ᾗ καὶ συγκαίρω καὶ τὴν Γαλ.: Ἀν. τῆς Ἑλλάδος ἐπὶ τῇ ἐπανεκδόσει τοῦ λαμπροῦ τούτου περιοδικοῦ μας, ὅπερ θὰ πληρώσῃ μέγα κενὸν ἐν τῷ Τεκτονισμῷ τῷ Ἑλληνικῷ.

Μετὰ τοῦ τρ.: ἀδ.: ἀσκ.:

Ὁ Σεβ.: τῆς Σ.: Στ.: Δωδώνης

Ἐν Ἰωαννίνοις τῇ 5ῃ Ἀπριλίου 1923

Χ. Χρηστοβασίλης 33.:

Ἐνδ.: καὶ φίλτ.: δδ.:

Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς συμπληρώσεως τοῦ πρώτου ἑτησίου τόμου τοῦ «Πυθαγόρου», ἐπιτρέψατέ μοι νὰ μὴ ἀποκρύψω πᾶν ὅ,τι αἰσθάνομαι ἐν ἐμοί, ἐλάχιστον, οὕτως εἰπεῖν, φόρον τῆς ἐκ τοῦ πονήματος τούτου πνευματικῆς ἦν ἤντησα τέρφως, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ Τεκτονικῆς ἐν ταῦτῳ οὐ σμικρᾷ ὠφελείας.

Ἄν ἡ ἐπανεκδοσις τοῦ «Πυθαγόρου» ἦλθε νὰ πληρώσῃ σημαντικώτατον κενόν, ἂν διὰ πάντα Τέκτονα ὑπῆρξεν ἡ περιπόθητος ὄσις πρὸς ἣν ἀτενίζει τὸ στυγνὸν βλέμμα κεκμηκότος ὀδοιπόρου, ἂν ἀπέβῃ τὸ ἐλπιδοφόρον ἄροτρον τῆς καλλιτεργείας τῶν τεκτονικῶν γνώσεων, ἡ ὁσημέραι λαμπρύνουσα τὰς στήλας αὐτοῦ περισπούδαστος ὕλη, ἀπαύγασμα φαινήσκειας σκέψεως καὶ εὐρυμαθείας, κατέληξεν ἐν συνόλῳ νὰ προσδώσῃ εἰς τὸν πρῶτον συνελεσθέντα τόμον, τοσαύτην καθηδύνοσαν τὴν πνευματικὴν αἴσθησιν αἴγλην, τοιαύτην τερπνὴν ἀναμόχλευσιν πάσης ὑψηπέτου σκέψεως, τοιοῦτον πνευματικὸν Τεκτονικὸν λειμῶνα, ἀληθὲς ἐντρούφημα πάσης διανοίας, ὥστε ὁ τόμος οὗτος διὰ τε τοῦ πνεύματος καὶ τοῦ λόγου, διὰ τε τῆς σπουδῆς καὶ τῆς γνώσεως ἀνελεθῶν τὸν ἰδεώδη Τεκτονικὸν Παρνασσόν, ἴσταται ὡς τηλαυγῆς φάρος, οὕτινος αἱ ἐκπεμπόμενα ἀκτῖνες, λαμπρῶς σελαγίζουσιν ἐν τῷ Τεκτονικῷ στερεώματι.

Τοιοῦτον ὄντως ἐν βραχεῖ τὸ περισπούδαστον τοῦτο Τεκτονικὸν πόνημα, ὅπερ θέλει πολυτίμως συμβάλλει, οὐ μόνον πρὸς ἀνασκόπησιν καὶ γνῶσιν τῆς ἐνθέου Τεκτονικῆς ἡμῶν Ἰδεολογίας, ἀλλὰ καὶ ἀπαραίτητον ἐν ταῦτῳ θ' ἀποβῆ ἑγκόλπιον παντὸς φιλομαθοῦς Τέκτονος.

Διατελῶ μετ' ἀδελφ.: ἀφοσιώσεως καὶ ἀγάπης.

Κάϊρον, 7 Φεβρουαρίου 1924

Κ. Καρατζᾶς 30.:

ΣΤΟΝ ΤΕΚΤΟΝΙΣΜΟΝ

Ποίημα τοῦ Ἐθνικοῦ ποιητοῦ Ἀγγέλου Σαλούτση,
ἀπαγγελθὲν τὴν ἑσπέραν τῆς ἑορτῆς τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου
εἰς τὴν ἐν Ζακύνθῳ Στιὰν «Ἀστὴρ τῆς Ἀνατολῆς.»

Διαπλάτωσε τὰς θύρας σου !... Τεκτονισμὲ Μεγάλε...
καὶ δέξου στὰς ἀγκάλας σου, ἐκείνους ποῦ μποροῦν
μὲ πόθο, κα' αὐταπάρησι, μαζί σου νὰ ἐργασθοῦν...
καὶ στὰς ἀρχές σου ἀντάξια, παιδιά σου νὰ δειχθοῦν...
Ἡ Ἱστορία σου ἀπέδειξε, τί τρέφεις μὲς τὰ στήθια
πῶς γιὰ τὴν ἀνθρωπότητα, εἰργάσθης μὲ καὶ μὸ

ὅλος ὁ κόσμος λευθεριά, μιὰ μέρα ν' ἀποκτήσῃ
καὶ τοὺς μεγάλους *πάτησες*, καὶ τὸ *σατραπισμό* !!..
Καὶ χάραξες στὸ κάταστρο, τὸ στέμμα σου τρεῖς λέξεις
ποῦ ἐβγήκανε ἀπ' τὰ σπλάγχνα σου καὶ μέσα στὴ καρδιά
νὰ λάμπουνε σὰν φωτεινὰ ἀστέρια στὸν αἰῶνα
Ἰσότητα... Ἀδελφότητα... καὶ ἡ Ἐλευθεριά!
Καὶ ἡ ἀρχὴ σου ἡ ἀθάνατες, π' ὅλος ὁ κόσμος ξέρει
ποῦ λευθεριά ἐδίδαξαν, θρησκεία κι' ἀνθρωπισμὸ,
Τόσο ἐφάνηκες σ' αὐτὲς, μέγας ἐκτελεστής τους
ποῦ καὶ τὰ *ἔθνη σοῦ ἔχουνε*, μεγάλο σεβασμό...
.....

Πολλοὶ τρανοὶ ἀνάμεσα, σ' τοῦ τέμπλου αὐτοῦ τοὺς σιύλους
ποῦ συμβολίζουν *Δύναμι*... *γονάτισαν* ἔμπρὸς
στὸ *στυλοβάτη*... κι' *ἔδωσαν* τὸν ὄρκο τὸ *μεγάλο*
νὰ λάβουνε ἀπ' τὴ λάμψη του, τὸ ἄσβεστό του φῶς...
Τὸ φῶς, ποῦ τὴ συνείδησι, φωτίζει κ' ὀδηγáει
καὶ αἰσθήματα ὑπερκόσμια, γεννάει μὲς τὴν καρδιά
Θρησκεία, καὶ συνείδησι, *τάχεις* καλὰ ἠνωμένα
γιὰ ν' αἶναι πάντα ἀχώριστα, δεμένα ἀδελφικά...
Καὶ ἡ σημερινή σου ἡ γιορτὴ, ποῦνε γιορτὴ μεγάλη
Κι' ὅσοι στὸ κόσμῳ ὑπάρχουνε, γιορτάζουνε, ἀδελφοί,
μὲ κεινὴ τὴν ἀθάνατη, καὶ ἀμίλητη ἱστορία
Ποῦ *ἔχρισες* στὸ δόγμα μας, ἀθάνατη ζωή...
Καὶ ποιὸς εἰργάσθηκε μὲ σέ, καὶ νὰ μὴ σέ θαυμάζῃ!!..
στὴ τόση σου αὐταπάρνησι, νὰ μὴ συγκινηθῇ
ἔξερντας τὴ καρδιά σου, πῶς ἕνα πόθο τρέφει
ὅλη τὴν ἀνθρωπότητα, ἐλεύθερη νὰ ἰδῇ ;;;...
Καὶ κάθε *μέρα* ὑμνολογεῖς, *εἰς ἄσπαρτο ἐκεῖνο πλάσμα*
ποῦ μ' *ἄσπαρτο ἐπλάσθηκε θεόφερτο φιλι*
καὶ τὸ φιλι *ἐγέννησε θεόφερτο Σωτήρα*,
γιὰ *νάχη* δυὸ βασιλεία, τὸν οὐρανὸ, τὴ γῆ !!

Πιστό σου Τέκνο! θαυμαστής, τέτοιας τρανῆς ιδέας...
μαζὺ μὲ τ' ἄλλα τέκνα σου, ποῦ βρίσκονται ἐδῶ
ἀπὸ τοῦ γνώμονος τῆς τρεῖς γωνίες καὶ διαβήτου
τὸ πλεῖο θερμὸ σοῦ στέλνουμε, τριπλοῦν μας ἄσπασμό
Καὶ γονατίζουμε ἔμπρὸς, στὸ *θαυμαστὸ βωμό σου*
καὶ ἀδελφωμένοι ἀφίνουμε τὴν πλεῖο θερμὴ εὐχή,
Ὁ Μέγας Ἀρχιτέκτονας τοῦ σύμπαντος νὰ δώσῃ
ὁποῖος ἐχθρὸς σου βρίσκεται νὰ κατασυντριφθῇ
Καὶ αἱ ἀρχαὶ σου νὰ γενοῦν, ἀρχαὶ ὅλου τοῦ κόσμου
καὶ οἱ μεγάλοι τύρανοι, ν' ἀλλάζουνε καρδιά
νὰ μάθουνε πῶς ἦλθε πλεῖα μέρα *νὰ βασιλέψῃ*
ἡ Ἰσότητα... Ἀδελφότητα... καὶ ἡ Ἐλευθεριά...

Ζάκυνθος

" Ἄγγελος Σαλούτσης 18:.